

ova”!

laivų.
visas ša-
pigiai.
Valstijų
ia, Pa.

RAI
RAI
YRAI

vyras kurie budamė
ei, nerviški, sunaikinti
i nauduoti priimnoma
lena iš tuo knygu.
veikata, kaip jie igana
budame tame padeime.
antamoje kalboje kaip
raujo, arba syfil,
uvelipnelma, Abel-
aišti gyvybes sky-
negimus, Rheuma-
ges, Pylva, Kepenu,
as, gali but galiūnini
rivatnai ir slapta, su m-

sava tobulą sveikatą, spē-
os knygos. Ji yra krautuvi
slaptības, kurios vyras tu-
ningu mokiedami už pra-
tik neperskaitisti šitą knygą.
ir kaip galet galiūnini
yra duodama VYSAI DTKAI
irašik aiškele sava varda, na
ona ir išsiusk ji muma bendra.

i gautos knygos.
i šendena.
CO.
H AVE., CHICAGO.

resuotas jusu pasitūmimū
norečiau, jog jus išsiūmūmū

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"
Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FE-
DERATION OF AMERICA
[Incorporated April 28, 1908.]
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LITHUANIAN SAVAITRAŠTIS
"KOVA"
Išleina kas Pėtnyčia Leidžia
LIEUVIŲ SOCIALISTŲ SA-
JUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 47. Philadelphia, Pa., 25 d. Lapkričio (November), 1910 m. Metas VI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TURINYS. ĮVAIRŪS STRAIPSNIAI.

J. B. S.	Visuomenė išbando politiškas partijas.....	565
"	Atskaita Rusijos soc. rev. veikimo.....	565
"	Laikraštijinė prostitucija.....	566
A. Bernotas	Mūsų rūpesčiai.....	567
J. B. S.	Kunigas apie kunigiją.....	569
Zel.	Ir mano nuomonė.....	570
BELETRISTIKA ir POEZIJA.		
Jovaras	Jau gelės nuvyto.....	570
Birmantaitė	Šis-tas iš Italų gyvenimo.....	571
	Rubsiuvių streikas Chicagoj.....	572
LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ..... 572		
KORESPONDENCIJOS..... 573		
SAJUNGOS REIKALAI..... 574		

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor J. GRINIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World		PRENUMERATA visose dalyse svietc	
One year	\$2.00	Vieniems metams	\$2.00
Six months	1.00	Šešioms mėnesiams	1.00
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50

ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION.

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

"KOVA"
1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Telefonas, Keystone, Main 2958.

Pirmutinis ir Seniausias Lietuvių "DILGĖLĖS" Juokų ir Satyros Laikraštis

Su juokdariais, originaliais paveikslais, einas penktus metus (nuo 1906 m.) Per ketverius metus "DILGĖLĖS" taip bujojo, kad dvigubai pasistorino ir pasilgino, o dabar, ant penktų metų amžiaus, daugiau kaip dvigubai pasitankino: buvo mėnesinė, dabar—DVIŠA VAITINĖS, t. y. leidžiamos kas dvi nedėl. Taip padidėjusiose ir tankiose "DILGĖLĖS" telpa jau ne tik daugybė juokų, pajuokų ir paveikslų, bet ir vieokių naujienų ir aprašymų iš politikos, gyvenimo, moko, ir dailės. "DILGĖLĖS" užstoja skriaudžiamuosius, bet dūgina visų palkiojimus. Kalba visiems suprantama, nes dūgant ir nepikta. Prenumerata: metams 1 doleris į visas šalis, pusei metų 60c. Užrašyk tuojau. Rašyk šiuo "D." leidėjų adresu: :: :: :: :: :: :: ::

Baltrušaitis Bros. 2304 Fifth Avenue PITTSBURG, :: PA

FIVE BROTHERS'

Pipe Smoking

GENUINE FIVE BROTHERS' PIPE SMOKING TOBACCO

JOHN FINZER & BROS. LOUISVILLE, KY. MENTAL TOBACCO CO., Successor.

Five Brothers' Pipe Smoking Tobacco is manufactured from carefully selected Kentucky and Tennessee Leaf. It is packed in casks by hand without

TOBACCO

Rūkytojams pypkių geriausias vartoti pjaustytas tabakas "Five Brothers" galima gauti pirkt kiekvienoj krautuvėj.

5 ir 10 centu pakelis.

The American Tobacco Co.

TIK ANT TRUMPO LAIKO PROGA.
Gauti vieną dolerį knygomis!

Kiekvienas, kuris tik per mane užrašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiu prikaltina, prisidant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion pamintų laikraščių: t. y. "KOVA", "LIETUVA", "VIENYBĖ LIET." ar "LAISVAJA MINTIS" per istius metus; taip pat gaus dovaną garšają knygą "BALTRAMIEJAUS NAKTIS", verstą iš prancėzų kalbos, kurios kaina 75c. Ir dar "GRAMATIKA" (MOKYTOJĄ) iš kurios išmoksi anglišką KALBĄ taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščio prenumerata metams vistic 2 dol. kaustuja, jei užrašyt iš rėdystės, bet kuris per mane užrašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisū 2 dol. už naują skaitytoją, tuojau viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užrašymo. Duodu dovanas, kad laikraščio skaitytojai daugintųsi ir lietuviai, kaip ir eventimantūnai turėtų gramatiką, išmoktų anglišką kalbą.

JOHN NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
THE JUNGLE "Rašytą" dar galima gauti, prisidant VIENĄ DOLERI.

LAISVOJI MINTIS

Vienintėlis mokslo ir literatūros iliustruotas mėnesinis laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslų šakų: *historijos, kultūros historijos, gamtos mokslų, draugijinių mokslų ir t. p., kaip lygiai originališkai parašytas apysakas iš mūsų gyvenimo.* Kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00, į užsienį \$2.50:

Kas, prisidamas mums prenumeratą, prisū iškirpęs ir ši apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems ant metų duodame knygų už \$1.00, užsirašantiems pusei metų— už 50c.

PASISKUBINKIT — DOVANAS NEILGAI TEDUOSIME.

Adresas: "LAISVOJI MINTIS" 1401 N. Main ave., SCRANTON, Pa.

Gerą vietą —

Gali gauti jauni vaikinai ar merginos, kurie geidžia savo gyve
nimą pagerinti, tarnauti prie geležinkelių arba prie bevielinio tele-
grafo. Nuo laiko, kaip pradeda būti įvedami 8 valandų darbo
dienos įstatymai ir nuo laiko, kaip bevielinis telegrafas visur pra-
deda būt vartojamas, visados stokuoja apie 10.000 telegrafistų.
Prie tų darbų pradėjantiems moka nuo \$70 iki \$90 mėnesiui. Męs
veikiame po priežiūra Telegrafo urėdininkų ir visi pabaigusieji pas
mus yra užtikrinti, kad gaus vietas. Kad gauti artesnes žinias
rašykite artimiausiam institutui nuo jūs. **National Telegraph
Institute**, Cincinnati, O., Philadelphia, Pa., Memphis, Tenn., Co-
lumbia, S.C., Davenport, Ia., Portland, Ore.

Naujas sceniškas veikalas

NETIKETAI

Komedija trijuose aktuose. Parašė Aglė.

Išleido Scenos Mylėtojai. Spauda «Kovos».

Labai lengvas perstatymui originališkas vaizdelis iš kaimiečių gy-
venimo. Prekė 10c. Norintieji minėtą komediją perskaityt bei
sulošt, kreipkitės į «Kovos» administraciją, o tuoj bus prisiūsta.

«KOVOS» Agentai.

J. VISOCKIS
8139 Vincinus Road, Chicago, Ill
FR. GOLUBICKI
Box 172, Melrose Park, Ill

J. MATJOŠAITIS
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
G. A. PUPAUSKY & CO.
2342 S. Leavitt St., Chicago, Ill.
MATT SENKUS
46 Knox St., Lewiston, Me.

A. M. RUKAS
72 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.
J. PETRIKIS
1514 Ross Ave., Scranton, Pa

J. M. ŠIMKUS
4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.
A. A. REKLAITIS
234 Wayne St., Jersey City, N. J.

SIMON KARALIUS
342 Lenox St., Norwood, Mass.
P. A. JETULEVIČIUS.
Box 206 Lawrence, Mass.

V. STRIGAS.
3207 Salmon St., Philada, Pa.
F. STASIUKELIS.
Box 1588, Fitchburg, Mass.

J. A. TILINDIS.
1115 Exchange av. E. St. Louis, Ill.
K. ARMINAS.
204 E. Main st. Plymouth, Pa.

J. ZALANSKAS.
11 Charter, St Exeter, N. H
A. KALASKY
Box 1806, Renton, Wash.

A. KAZEKEVIČIUS.
PO. BOX 60, Edwards Ind.
M. K. ŽVINGILAS.

keliaujantis agentas
R. F. D. Simsbury Conn
V. K. RAČKAUSKAS
1401 N. Main Ave. Scranton, Pa.

P. GLAVECKAS
635 W. Lombard St., Baltimore,
J. KALAKAUSKAS
55 1/2 Green St., Worcester, Mass.

J. J. VAITKEVIČIUS
227 Chapel St. New Haven, Conn
J. BINDOKAITIS.
71 Henry St. Rochester, N. Y.

Them I. Morgan

ADVOKATAS—SOCIJALISTAŠ
(Kandidatas ant pavieto teledario)
Veda kriminališkas ir civiliškas bylas;
parūpina patentus, peržiūri savasčių
popieras, abstraktus, deed's ir tt. Ži-
nomas lietuviškai visuomenel kaipo
sąžiniškas ir geras advokatas.

79 Dearborn str.,
Unity Bldg. 328-330
1613 S. Halsted str.,
:: :: Chicago, ILL.

JIEŠKAU DARBO.

Prie krautuvės bei saliuono, nes
tuos darbus moku atsakančiais,
galiu pristatyt paliūdijimus nuo
pirmesnių darbdavių link mano
teisingumo bei pasivedimo. 21
senumo, kalbu keturias kalbas.
Jei kam būtų reikalinga, mel-
džiu pranešt sekančiu antrašu:
Geo. Jones, 388 N Colony st.
Wallingford, Conn.

Gerl dantys yra neatbutinal reikalingi geral
sveikatai, todėl nueik pas dentista

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis uz žema
preke. Traukia dantis be skausmo, in-
deda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vaka
Nedėliomis 9 iki vak.

NAUJAS ISZRADIMAS

Sustiprinimui ir Užlaikymui PLAUKU.

Ar norite užlaikyti plaukus ant galvos?
slenka plaukai?
galva pilka?
ant veido yra papučka?
norite gaut rodą, kaip išgydyt ligas?
Jeigu plaukai slenka ir randa
Pleiskeny tai yra ženku, kad galva paeilike
plika uz keliu mensesu jeigu nesigydyti. Jeigu
norite galite atsiskukti per laiska, o bus iseli-
sta Dykal visi aprasymai nuo ko plaukai slen-
ka ir pleiskany atsiradimas, gyduoles nesun-
čiame panevali ir C. O. D. nebljokite parasyti
laiska, nes uz rodą nekastuos ne cento. Tur-
me apie puse milijono padėkavoniu nuo žmo-
nių visokiu tautyteciu. Rasyk pas:
Drs. Brundza Co. Brdway & S.8th et,
Brooklyn, N. Y.

KVIEČIA PAS SAVE SERGANČIUS SAKANT:

kurie tik sergate, tai ateikit ar parašykite pas mane,
aš pagelbėsiu! nes esu senas daktaras, pažįstu ligas ir žinau kokie vaistai ge-
riau pagelbsti VYRAMS IR MOTERIMS; todėl, kad aš daug sergančių perleidžiu ir
turiu didelį pasisekimą, geresnį ne kaip koks kitas New Yorko daktaras. Aš esu pa-
siryžęs sergančius gydyti ir mokyti, kad be sveikatos, žmogus yra nelaimingas, o kad sergi tad tik geras daktaras gali pa-
sekmingai išgydyti taip kaip aš darau; ir pačių gydinių paveikslai ir žodžiai dėkingumo liudija:

Tegul bus pagarbinatas, Jėzus Kristus!

Širdingai dėkavoju Dr. Hartmanui už išgydymą ligos skaudėjimo po krutine, sunkaus kvėpavimo, širdies ligos, nes nors kiti neįstengė išgydyti, o Najorko Šarlatany Institutas tik sunkiai uždirbtus mano pinigus viljo; bet Dr. Hartmanas, kad išgydė, tad jam ir dėkingas; tai prisiuočiau paveikslą, kad į laikraštį patalpyti. ANT. JUŠKELIS, P. O. box 2, DU BOIS, Pa.

Cuod. Dr. Hartmanas!

Esu labai dėkingas už geras gyduoles, kurios man pagelbėjo nuo užsikrečiamos ligos, nes vos penkioliką dienų pavartočiau ir jau jaučiuosi gerai. Labai dėkingas už gerą daktaravimą. D. POPOVIČE, Model Farm, Pa-schall, Philadelphia, Pa.

Malonus Dr. Hartmanai:

Su džiaugsmu prisiuočiau savo paveikslą ir didelį dėkingumą už išgydymą mano vydurių ligos, išbėrimo kuno, blogo kraujo, sutinimo ir skaudėjimo blauzdose. Dar kartą sakau, nemažai esu dėkingas už sveikatą. Jos. Turkeviče, 695 Sheridan Road Canal, Wilmette, Ill.

Čia viršų kalba žmonės, kuriems aš pagelbėjan, taip ir Tau skaitytojau galiu padaryti kaip ir kitiems.

SERGEKIS apgavimo Instituto, kuriam numiręs daktaras garsinamas buk gydas ir labai meiliai kalba, bet vintojas kaip anglis su septynioms pagundoms,—laizydamaš „LIETUVIAI TAUTIECZIAI“, o už nugaros „ragdota“ turi. kad tik prisiviliojęs prigauti Jumis. Neapsigaukite su VADOVU IN KIŠENIŲ arba liga siuloma knygte dovanai „uz 10 centų.

Kad jautiesi nesveikumą, nesendyk ligos jei nori buti išgydytu, tad ateik arba parašyk lietuviškai nors ir toli gyveni, kas tau kenkia, o aš

Atsišaukusius pagelbėsiu nuo:

Rumatizmo, užkietėjimo, skaudėjimo ir nedirbimo vidurių, Galvos skausmą; širdies, inkstų ir plaučių ligas. Greito paleimo, sunkaus kvėpavimo. Didel' o supykimo, dyespensijos tapgi nuo jaunystės klaidų, įgautų nesveikumą, sėklos nubėgimo, užsikrečiamų slapčių ligų. Taip pat MOTERŲ: skaudmingą mėnesinių, baltųjų tekėjimo, visokių moteriškų ligų; neatbokit kad kiti daktarai jums nepagelbėjo, aš išgydysiu szvelnias ir užsiterėjusias ligas. jei tez karto pas mane atsišaukel, pirmiau negu kur kitur. Rasyk kaip mokl, aš suprasiu, iestirsiu, duosiu rodą, kad reikės prita' yslu gyduoles kuriois yra geriausios, o apturėsit sveikatą, be skirtumo kaip toll gyvenat.

TĒMYKITE! Mano dabar naujas adresas, todėl ateinant į ofisą, ar rašant laiskus, visada reikia adresuoti, ant šio naujo adreso taip:

DR. F. HARTMANN, 231 East 14 Str., NEW YORK CITY, N. Y.

Valandos: nuo 11 iki 5 po piet. Nedėlioj nuo 10 iki 1 po piet. Vakaraš Pan. ir Pēt. 7-8.

VISUOMENE IŠBANDO POLITIŠKAS PARTIJAS.

UNGTINIŲ Valstybių visuotiniuose viršinių rinkimuose šiais metais beveik visose valstijose laimėjo Demokratų partijos kandidatai. Netik-ką išplėšė jie valdžią iš Republikonų rankų, bet dar užkariavo daug kongresinių distriktų, kuriuos iki šiol atstovavo išskirtinai tik republikonai. Jungtinių Valstybių kongrese Demokratai turės didelę didumą, o senate Demokratų mandatų skaitlius taipgi žymiai padidės.

Verta dabar pažvelgti į priežastis, kurios leido Demokratų partijai laimėti savo kovą priešais Republikonus, arba į priežastis, dėl kurių taip netikėtina nubankrutijo per daugelį metų viešpatavusi Republikonų partija. Kokie faktoriai pastatė Demokratų partiją valdininkauti? Ar Demokratų partija taipgi greit nenusibankrutys, ir link kokios partijos visuomenė tuomet kreipsis. Štai klausimai, kuriuos šiandien sau stato beveik kiekvienas besinteresuojantis politika. Ir ištikrųjų šie klausimai yra gana įdomūs ir reikalingi, kad į juos atydziau pažvelgti.

Republikonų partijos nusibankrutijimas ir Demokratų partijos laimėjimas įvyko dėl visos eilės susidėjusių priežasčių. Pirmutinė jų yra viešpataujantis pragyvenimo brangumas ir begalinis suvartojamųjų daiktų kainų kilimas. Užtat yra kaltinama Republikonų partija, kuri sulyg savo principų pastatyta augšta tarifa apgyne kapitalistus nuo užsienio konkurencijos, kurios nesibijodami produkcijos savininkai gali kelti kainas, kokios tik jiems patinka. Visuomenė pametė užsitikėjimą Republikonams, nes prie to žymiai prisidėjo Demokratų pasidarbavimas, kurie užgaudami jautriausias stygas, išnaudojo savo pusei tą neužsitikėjimą, aiškindami pragaistingas pasekmes augštos tarifas. Iš antros gi pusės apsi-reiškus Rooseveltto radikalizmui, stambusis kapitalas stėjo kovon, kad sunaikinti Rooseveltto įtekme į Republikonų partiją, kurioje tokiu būdu atsirado dvi tarp savęs kovojančios sriovės. Stambieji kapitalistai, kad apginti savo trustus ir monopolius, ant kurių kėsinosi p. Rooseveltas, jieškodamas visuomenėje populiariskumo, stėjo Demokratų pusėje, kad neleisti Rooseveltto žadamoms reformoms prisiimti dirvoj, kuri gana atsakanti visokioms visuomeniš-koms, gyvenimą palengvinančioms reformoms.

Faktas, kad darbininkų masa kasyk labiau pradeda skųsties už apipleinėjimą ir išnaudojimą per trustus ir sindikatus, yra natūrališku ir išteisintu apsi-reiškimu. Klausimas gyvenimo sunkumo arba klausimas suvartojamų daiktų pabrangumo Demokratams nebuvo sunku visuomenei išaiškinti. Už to aiškinimo grie-bėsi net trustų organai, kurie smerkdami trustus ir jų piktadarys-tes, stengėsi suverst visą atsakomybę ant Republikonų, kurie vieš-patavo per 20 metų ir visuomenei leido save gerai pažinti, todėl sunku jau trustams slėpties po Republikonų partijos sparnu, ver-čiau prisidengti dar gerai visuomenės neišbandytos Demokratų partijos, kadangi «tautiškasis didvyris» p. Rooseveltas, norėdamas sutvirtinti plyšusios Republikonų partijos tą pusę, kokią atstovau-ja, pradėjo visuomenei žadėti daug stambiais kapitalistams neges-tinų reformų. Visai nemanome pasakyti, kad mūsų Teddy tas reformas žadėjo dėl meilės linkui pavergtųjų ir išnaudojamųjų žmonių. Anaipol. Jam rūpėjo, kad visuomenė, kuri labai tų žadamų reformų laukia, įtikėtų jam ir jo «geriems norams», ir pa-darytų jam kopečias dėl pasiekimo to, ko jis sau siekia. Tečiaus savo demagogiškuose įsitikėjimuose į savo galę, nesvarstė dalykų ir savo siekimuose apsiriko. Rodos lyg kad užmiršo, jog kapita-lizmo apginėja nėra vien Republikonų, bet tokia pat apginėja yra ir Demokratų partija. Trustai tai ir stėjo šių pastarųjų pusėje, kad kaltinant trustus už jų piktadarys-tes verstų atsakomybę ant Rooseveltto atstovaujamos partijos. Viens iš stambiojo kapitalo

organų po rinkimų tuoj yra pasakęs: «visuomenė, atiduodama sa-vo balsus demokratams, užtikrino sau seną politiką ir seną konstitu-ciją». Reiškia kapitalas nereikalauja nuogandauti jokių «reformų», kurios būtų jam karčia pigulka.

Faktiškai rinkėjų masos, balsuodamos už Demokratų partiją, visai nepamastė, jog tuomi pasirašo ant cyrografo, parduodančio jų turtą ir gyvastį. Faktas, kad rinkėjų masa, gindamosi nuo Re-publikonų viešpatavimo geležinės letenos, kuri ją nemaloniai spaudžia, ir mesdamosi Demokratų prieglobstin, manant išsigelbė-sianti iš po tos letenos, paliudija, jog visuomenė politiškai dar ne-subrendus, dar neįstengia situacijoje orjentuoties pati. Iš to per-simetimo Demokratų prieglobstin mūsų amerikoniškos visuomenės diduomenė aiškiai parodė, jog dar nesupranta, kad už pragyveni-mo pabrangumą puola atsakomybė ne vien ant Republikonų, bet taipgi nemažiau ir ant Demokratų, kurie vieni ir kiti yra šulais kapitalistiškos sistemos, kad norint panaikinti būvio sunkumą reik išpašaknių principiališkai perkeisti šalies politiką.

«If Democrats fall, people will try socialism», pasakė viens gerai žinomas New Jersey valstijoje politikierius, jener. E. Burd Grubb. Kad Demokratų partija pulti turės, tame abejonės nėra, tačiau tas partijų viena po kitos bandymas, nors turi išdalyti ir savo ge-rumus, bet visgi parodo, jog visuomenė dar nesupranta pilnai, ka-me viso blogo priežastis. Pats bandymas yra geru dalyku, bet persitikrinimas iš to bandymo išneštas labai daug lėšuoja. Tas viršminėtas politikierius sako: «visuomenė išbandė Republikonų partiją ir rado ją nepakaktina visuomenės reikalus aprūpinti. Kreipėsi pagalbos prie Demokratų partijos. Jeigu ši išpildys vi-suomenės reikalavimus, — gerai, jeigu ne, vilnuosi, traukyje se-kančių dešimčių metų visuomenė suras, ar koks-nors pavojus jai yra socializme».

Nėra mažiausios abejonės, kad plačios mūsų visuomenės mi-nios gangreit persitiks, kaip Demokratai išpildo visuomenės rei-ka-lavimus, gangreit pajaus būtinumą pakeisti viešpataujančius santikius, kad prašalinti priežastis sunkaus būvio, bet prie to jas privers vien skurdas, spauda ir išnaudojimas, kuriems gyvavi-mą užtikrino keliatui metų, atiduodamos tvarkymą savo reikalų Demokratų partijai. Didžiojo kapitalo politika atsiekė savo sie-kį... Kapitalistiškos laikraštijos džiaugsmas iš Demokratų laimė-jimo, tatau paliudija. Bet ta politika užtikrino kapitalo trustams ir monopoliams viešpatavimą neilgiems metams...

Socialistų priederme yra dabar prigelbėti visuomenei persiti-krinti, ką galima laukti iš senų kapitalistiškų partijų. Socialistų priederme yra gerai apšviesti tą kapitalistišką politiką ir parodyti ją tikroją šviesoj, o sykiu išrodyti principus tikros draugijinės po-litikos.

Jeigu mūsų klesiniai priešai tiki į mūsų idėjos pergalę, mums nedaleistina yra miegoti bei abejoti, vien su visa energija imties už triūso, prisirengiant 1912 m. rinkimų kovon!

Atskaita Rusijos soc. revoliucionieriu veikimo.

Socialrevoliucionieriai Rusijoje išleido savo atskaitą veikimo traukyje pereitų trijų metų. Iš tos atskaitos matome priežastis, dėl kurių socialrevoliucionieriai yra atsikę veikti rinkimuose atstovų į valstybės Dūmą. Atsikę nuo agitacijos rinkti atstovus į I Dūmą, socialrevoliucionieriai norėjo parodyti, kad tos įstaigos, pastatytos ant tokių pamatų, kaip ji yra, jie visai nepažįsta. Tečiaus II Dūmos rinkimuose nusprendė dalyvauti ir įgijo 40 vie-tų Dūmoje, o jų įnešimas Dūmoje linkui agrariškos reformos gavo Dūmoj 104 balsus. (Tečiaus savo II suvažiavime 25-28 vasario, 1907m. nusprendė, jog Rusijos revoliucija dar nepasibaigė ir tuo savo dalyvavimu Dūmoje, anaipol jie nemano pripažinti revoliu-

ntinal reikalingi gerai
elk pas dentista

Talpern
hiladelphia, Pa.
dantis už žema
is be skausmo, in-
lenkiškai.
le 9 iki 9 vak.
nie 9 iki vak.

RADIMAS
kymul PLAKUKU.
plankus ant galvos?

uokas?
Kaip išgydyti ligas?
Jenka ir raudai
kad galva pasitiks
u nesigdyvat. Jeigu
laidka, o bus išsigy-
uo ko plankai sten-
s, gyduoles nesinun-
nebijokite parasyti
nos už cento. Turi-
škaitavonį nuo žmo-
nasyk pas:

& S. 8th st.
Brooklyn, N. Y.

N

CANT:

das mane,

okie vaistai ge-
čių perleidžiū ir
aras. Aš esu pa-
aktaras gali pa-

nus Dr. Hart-
ai:

džiaugsmu pri-
tiu savo paveik-
didelį dėkingu-
ž išgydymą ma-
ydurių ligos, iš-
no kuno, blogo
jo, sutinimo ir
lose. Dar kartą
su dėkingas už
kevičė, 605 Sher-
Wilmette, Ill.

tojau galu

angis su septynioms
1. Neapsigaukit su

rs ir toli gyvenl.

leimo, sunkana kv /
ptų ligų. Taip pat
iz išgydysiu svele-
u, duona rodą, kad

iresuoti, ant šio

GY, N. Y.

cijos už pasibaigusią). Po pasikėsinimo ant valstybės beržello 16 d., kad pasirodė, jog Dūma negal būti panaudota kaip revoliucijos įrankis, tomet Trečioji partijos Taryba (rugp. mėn. 1907m.) nusprendė valstybės pseudoparlamentą boikotuoti iš naujo. Linkui ginklinio sukilimo nusprendžia: 1) Ginklinis sukilimas negali būti suprantamas kaip visuotinas vienlaikinis sukilimas pagal duotąjį signalą, bet kaip natūrališkas apsiereiškimas, kuris iš-eiti gali iš plačių ir pasekmingų žmonių judėjimų; 2) Partija iš-eidama iš to uždavinio, neįsakė šaukti sukilimą, bet tik naudoties iš tų, kurie jau atsirado ir rūpintis nešti į tuos sukilimus plenus ir organizaciją.

Nelaimė, politiškas gyvenimas nuėjo visai kitais, negu lauk-ta, keliais. Sukilimai pradėjo kasyk labiau apsisototi, reakcija imti viršų. Rods, darbininkai ir valstiečiai, matydami bevaisin-gumą I ir II Dūmos, masyviškai atsakė nuo rinkimų ir pradėta boikotuoti; (Peterburge iš 59 fabrikų, turinčių teisę balsuoti, 28 fabrikos boikotavo), tečiaus revoliucijinis judėjimas visur nusilpo.

Metais 1908 atsibuvo Londone rugpjūčio mėnesyje partininė konferencija, kuri stengėsi pritaikyti partijos veikimą prie naujų politiškujų sąlygų. Nuspręsta pagilinti agitaciją socialistišką ir pradėti energiškesnę akciją teroristišką. Pirmutinis nutarimas likosi išpildytas gana plačiai. Traukyje 1909 metų išleista apie 2 milijonu įvairios rūšies spausdinių.

Antrą akciją suparalizavo slaptoji Azevo veikmė.

Pradžioje 1909 metų Azevas tapo atidengtu. Partija įpuola į sunkų krizį, kurį vienok laimingai pergyvena. Projektas pamesti terorizmą, sudcentralizuoti partiją ir perkeisti jos eilę liuosai surištųjų grupų, užsiimančių beveik vien tik terroru, arba galiaus sukoncentruoti pastangas linkui apšvietinei-kultūrinio veiksmo — liekasi atmetu. Penktoji partijos Taryba nusprendžia neišsižadė-ti jokių kovos priemonių, nuskiria Tyrinėjimo Komisiją, kuri naikina provokacijos liekanas ir išdirba visą eilę sumanymų linkui veikimo darbininkų valstiečių tarpe, (kurie atsirado naujame pa-dėjime iš priežasties leidimo naikinti «obščiną» ir t.p.). Sumanya-mai T. Komisijos liekasi priimtais partijos visuotinu balsavimu.

Šiandien partijos veikmė sugrįžta į normą. Atsinaujina už-sieniuose partijos leidžiami perijodiški išleidimai: partija leidžia savo centralinį organą «Znamia Truda»; kareiviams pašvęsta gerai redaguojamą populiarišką laikraštėlį «Za Narod»; valstiečiams «Zemlia i Volia»; populiarišką rinkinį svarbesnių straipsnių «Na-rodnoje Dielo» ir apart tų iki pradžiai 1910 metų buvo leidžiamas francūzų kalboje «La Tribune Russie», skiriamą supažindinimui užsienio su Rusijos revoliucijiniu judėjimu. Dabar pradėta leisti peržvalgai «Socialist Revolucioner». Neperijodiškai Rusijoje išei-na partijos išleidimai; 7 apskričių komitetai leido jų 19, 15 komi-tetų lokaliųjų leido savo organų 21.

Partijos finansiniai įplaukimai 1908 metais pasiekė 170.000 ru-blių, o nuo berželio mėnesio 1909 iki berželio mėn. 1910 metų — 80.000 rublių.

Dabartyj svarbiausiu partijos uždaviniu yra atnaujinti orga-nizacijos kuopas. Sunkiausio kriziaus laikai partijai jau praėjo ir artimoje ateityje galima laukti, kad partija stos griežton kovon prieš priešą.

Laikraštijine prostitucija.

NEDAUGELIS svarsto, koku galingu faktorium visuomeniš-kame gyvenime yra laikraštija, o taipgi dėlto nedaug teat-kreipia atydos į tos laikraštijos kokybę, kadangi šiandieninis kapitalistiško surėdymo gyvenimas verčia interesuoties vien žmo-nių imtynėmis ir kova už — dolerį. Tą-tai atmindama kapitalis-tiškoji laikraštija, kuriai taipgi pirmutiniu siekiu ir idealu yra do-

leris, išnaudoja skaitančiosios visuomenės jausmus, sužadina dar didesnę užsiinteresavimą sensacijomis, dėl užganėdinimo skaitan-čiųjų tuščio žingeidumo, vaizdžiai iliustruoja tą žmogiskąjį godu-mą ir naikinimąsi dėl dolerio, kad per tai labiau išnaudoti žingei-dumą.

Jokiam pasaulio krašte nerasime taip išsiplėtojusios laikraš-tijinės prostitucijos, kaip Jungtinėse Valstybėse Amerikos, kur ka-pitalistiški milžiniški laikraščiai nuodija visuomenę sportine šilti-ne, nesveikomis sensacijomis ir falšivuosomis informacijomis linkui politišku reikalų bėgio. Labai mažai kas pamąsto, kaip tie milžiniški, po kelis kartus į dieną išleidžiami laikraščiai, pavirto kapi-talistų įrankiu išauklėti dirbančias minias taip, kad iškraipyto supratimo žmogų galima būtų laikyti nuolankume ir ignoracijoje. Kapitalistams, viešpataujantiems ir išnaudojantiems visuomenę, reikalinga pirmiausiai nukreipti tos visuomenės akis į kur-nors ki-tur, kad ta nematytų jų darbų. Besimokinančio jaunimo pirmu-tiniu uždaviniu padaryta žaislai «base-ball» bei «foot-ball», arba dar besikumščiaivimas. Įkalbėta visuomenei, jog tai tautiškos ypa-tybės, branginamos, gerbiamos ir jų svarbumas didelis, todėl mo-kyklų jaunimui tik ir rūpi vien sportinės partijos, kurios užsiima tik viršminėtomis žaislėmis, kaip įrankiu išnaudojimo, kaip lo-šiu, kuris neša didelį pelną, kadangi apkvailinta visuomenė grūda-si į žardį žiopsoties, kaip vieno miesto lyga su kito miesto lyga lo-šia «base-ball game», mokant už įėjimą gana brangiai ir šūkaujant lyg laukiniai afrikonai iš kokio tai beprotiško džiaugsmo, kad vie-na bei kita partija ima viršų.

Tuo sportu milžiniški laikraščiai tik ir prigrūsti, o visuomenė veršio žiūra peržvelginėja diena iš dienos ilgas, kvailinančias pa-sakas, užimančias čielus puslapius, bei skaito kronikas sensaciji-nių vagysčių, žmogžudysčių, piktadarysčių ir apgavysčių, svaigin-dama savo protą lyg hašyšu, visai užsimiršdama, kad yra kiti vi-suomeniški dalykai, yra kita kova ir rūpesčiai dėl kasdieninės duo-nos kashnio, kad daug dramatiškesnės ir baisesnės yra kovos ir see-nos giliai požemėse, kur žuva šimtais žmonės, jieškantie duonos kashnio ir kuopinantie pasaulio turtus. Suprantama buržuazijinės laikraštijos redaktorių pareigomis yra atitraukti visuomenę nuo interesavimosi tokiomis, kaip pastarosios, scenomis; atpenč moka jie gana gabiai užinteresuoti skaitytojus sensacijomis taip, kad tankiai pats darbininkas nenor nė pažvelgti į žinias iš darbinikiš-ko gyvenimo kovų. Tankiai jis visai nežino, kad tame pačiame mieste, kur jis gyvena, daug darbininkų pateko kalėjiman už streiką, bet užtat jis labai gerai žino, kokia beisbolinė partija išlo-šė «geim», bei katras iš besiimančių bulių pirštiniuotais kumščiais primušė savo priešininką, nors ir tos scenos atsibuvo kitame gale Amerikos bei Australijoje.

Tokioje kvailų apsvaigimų atmosferoje, kokia apsiaučia ameri-koniškus laikraščius, žmonių sąmonė ir supratimas išsišleivoja ir atbunka lyg to laipsnio, kad žudo savo pajautą dalykams angš-čiausio aktuališko, klaidžioja vien sritise svaiginančių sensacijų.

Jeigu šiandieninę civilizotų kraštų visuomenę galima padalyti ekonominiam atžvilgyje į dvi klesas: viešpataujančiąją ir pa-vergtąją, tai psichologiškam atžvilgyje taipgi galima dalyti į dvi kategorijas: mislijančiųjų ir nemislijančiųjų arba protiškai pa-vergtųjų. Vieni mislija ir tyrinėja visko, kas tik juos apsiaučia, priežastis, kiti lyg kad besąmoningai stebisi bei žiopsosi į viską, kas juos apsiaučia, bet niekad neįieško priežasčių kiekvieno apsi-reiškimo, nė svarsto dalyką. Ekonominių klesų tarpe demokrati-jinis bruozas aiškiai užbriežtas ir todėl negalima padaryt klaidos atskiriant jas vieną nuo kitos; tečiaus tarpe psichologiškai besis-kiriančių žmonių tas bruozas labai neaiškus ir tęsiasi jis per visas draugijines sferas ir politiškas partijas.

Ekonominių klesų kovą galima be jokio pašalinio konflikto iš-vesti aiškion aikštėn, tečiaus kovoje idėjos su beminčia ar nesuo-

sužadina dar linimo skaitanogiškąjį godu naudoti žingei-

josios laikrašerikos, kur ka sportine šilti-acijomis linku kaip tie milži-pavirto kapi- ad iškraipyto ir ignoracijoje. as visuomenę, i kur-nors ki- unimo pirmu- ot-ball, arba i tautiškos ypa- lelis, todėl mo- kurios užsiima vjimo, kaipo lo- suomenė grūda- miesto lyga lo- čiai ir šūkaujant ugsmo, kad vie-

sti, o visuomenė vailinančias pa- nikas sensacij- vyščių, svaigia- kad yra kiti vi- kasdieninės duo- ra kovos ir sce- ieškantie duonos na buržuazijinės ti visuomenę nuo ais; atpenč moka jomis taip, kad as iš darbininkiš- d tame pačiame ūko kalėjiman ni olinė partija išlo- tuotais kumščiais uovo kitame gale

a apsiaučia ameri- nas išsišleivoja ir dalykams ang- žinančių sensacij- nę galima padaly- ataujančiąją ir pa- dlima dalyti i dvi arba protiškai pa- tik juos apsiaučia, i žiopsosi i viską, ū kiekvieno apsi- i tarpe demokrati- ta padaryt klaidos ychologiškai besis- ešiasi jis per visą

salinio konflikto B- eminčia ar nesuo-

mone, pirmutinioji netik kad turl nuolat jieškoti pasekėjų, bet pati nuolat stovi pavojuje tiesioginės įtekmes, kuri neleidžia jai plėtoties. Ta tiesiogine įtėkme ir yra šiandieninė kapitalistiškų laikraščių nuodijanti atmosfera.

Tą atmosferą sutveria laikraštijoje prostitucija, arba parsidavinėjimas dėl patenkinimo išvystyto nesveikomis sensacijomis skaitančiųjų geismo. Prostitucija viešpatauja ne vien laikraštijoje, atsirado ji seniai taipgi ir literatūroje, bet taip vaizdžiai ir begėdiškai ten ji neapsireiškia, kaip amerikoniškoje laikraštijoje, kur ir daro daugiausiai blėdies visuomenės progresui, einančiam linkui teisybės. Didžiausia visuomenės dalis lavina savo protą beveik tik informacijomis, skelbiamomis perijodinėj spaudoj, ir nors konkurencija ir laisvė žodžio, rodos, turėtų padaryti laikraštiją vien tik veidrodžiu viešos nuomonės, atspindžiu viešo gyvenimo, vienok faktų yra tas, kad čia Amerikoje, kur buržuazijinės spaudos valstybės įstatai nepažaboja, yra tik vilbintoju žmoniškų žemų jausmų, o ne atspindžiu morališko gyvenimo, ne veidrodžiu viešos opinijos.

Kodėl taip yra, nesunku atsakyti. Asmeniškąs materialinis reikalas yra pirmutine priežastimi, kad prostitucija kassyk smarkia auga netik moterystėj, prekyboj, šeimynoj, bažnyčioj ir mokykloj, bet taipgi nemažesnė ji ir laikraštijoje, literatūroje apysakinėj, o net ir moksliškuose traktuose. Todėl, kad kapitalas darbo rinkoje perka netik proletaro fizišką spēką, bet taipgi ir protą, o net ir garbę. Inteligentas-proletaras, kaip ir kiekvienas asmuo, turi savo kasdienines asmeniškąs reikmes aprūpinti, o tiesa savasaugos visados ir visur galingsnė už pajautą priedermės linkui visuomeniško labo.

Taigi tos aplinkybės ir priežastys daro, kad ponas X, ateistas (bedievis) ir anarchistas savo persitikrinimuose, redaguoja klerišką laikraštį, atlieka šventą išpažinti, bubnija apie pasidavimą valiai dievo ir nuolankų nukentėjimą skriaudų ir išnaudojimo; kad p. Y, nubankrutijęs buržujus, priešingai savo persitikrinimams, skelbia šventumą patrijotizmo, rašalu lieja meilę link darbo žmonių, sykiu patardamas atsiduoti globon republikonų, kurie savo viešpatavimu darbininkui užtikrišią «darbo gausumą» ir neleis darbininkui ilgai vargti šioj ašarų pakalnėj... Ir visuomenė skai tydama nayviškai tiki i tokius redaktorių persitikrinimus, visai nesvarstydamą, jog tie skelbiami «persitikrinimai» yra nupirkti, kad tie persitikrinimai yra tik prostitucija.

Ta prostitucija apsiereiškia net ir mūsų amerikoniškai-lietuviškoj laikraštijoje, kur matome skelbimus, i ką netiki nė redaktoriai, nėgi leidėjai, bet skelbia, nes to reikalauja doleris.

Tos aplinkybės ir priežastys vienok jų neišteisina, nesumažina jų veikmės blėdingumo; ta blėdis paliečia ne vien visuomenę, bet taipgi ir pačią laikraštiją, kadangi nevisa laikraštija parsidavinėja išnaudotojams ir tą parsidavinėjimą visgi dalis mislijančių skaitytojų pamato, ypač kada platesniai miniai atidaro akis kapitalistiška globa su pagelba policisto lazdos, net ir tuomet laikraštija nesusivaldo ir skelbia išnaudotojų reikalavimus, kad i vietą sustreikavusių darbininkų, važiutuų iš kitur algos vergai parsiduotų išnaudotojams, užimtų streikierių vietas. Toks laikraščio parsidavinėjimas neša blėdį ne vien visuomenei, bet ir pačiai laikraštijai.

Išnaudojant skaitančiųjų išvystytą žingeidumą, laikraštis gal greit išsivystyti, bet užsikrėtęs prostitucija negal laukti sau ateities, kuri neša minių susipratimą ir supratimą tos teisybės, kad pirma ekonominės teisybės pergalės, turi įvykti moralinės teisybės pergalė, o kovoje už ideją teisybė būtinai tur laimėti.

Revoliucijos tiesa yra vienatine tikra «istorine tiesa», vienatinu įstatu, kuriuo remiasi be išskyrimo visos šių dienų viešpatijos.

Fridrikas Engels.

MUSU RUPESČIAI.

Gyvenimas pilnas rūpesčių, — tą mes jaučiame, girdime ir matome. Bet nieks tiek rūpesčių neturi, kiek jų turi darbininkas. Tečiau, jeigu paimsimė paprastą darbininką, ar amatninką ir įsigilinsime i jo individuališkąjį gyvenimą, tai pamatysime, kad jo rūpesčiai toliau nesiekia, kaip tik jo paties gyvenime, neišeina toliau jo gyvenimo sienų. Jo rūpesčiai, — tai kasdieninis maistas, apdaras ir šeimyna.

Vienok yra kita kategorija darbininkų. Tai susipratęs darbininkas, arba, kaip galime pavadint, darbininkas-socijalistas.

Įsigilinę i tokio darbininko gyvenimą jau matome visai kitką. Čion jau neapsirubežiuoja jojo rūpesčiai, jojo gyvenimo sienomis. Jojo galvą kas valanda griaužia rūpesčiai apie tąją visą atmosferą, kurioje randasi jojo gyvenimas, ir sykiu jis turi rūpintis apie gyvenimus tųjų, kurie, kaip minėjau, toliau neišleidžia savo rūpesčių, kaip tik savo šeimos srityje.

Tarp tokių darbininkų, kaip kad darbininkas-socijalistas, nerasi nė vieno, kuris būtų užganėdintas. Jeigu jis šial valandai sutaisė sau šiek-tiek atsakantesnį pragyvenimą, tuom labiau jis turi skubėti rūpintis taisiais, kurie rūpinosi vien tik savimi. Žodžiu: jeigu jis šiandien turi atsakantesnį pragyvenimą, tai turi bėgti jieškot apšvietos; jeigu jis turi tą ir kitą, tat privalo skubėti tą suteikti arba prigėlbėt įgavimą to, ką jis turi, tiems, kurie to neturi. Kada jis suspėjo nors išdalies tą padaryt, jau i jo gyvenimo sienas duzgena nauja rūpestis, kad viską, kas dastota, suvest i krūvą, idant paskiaus tas viskas pasidarytų čielas tvirtas organizmas. Tuoju organizmu yra šiandieninė socijalistų partija.

Tie patys rūpesčiai sutvėrė ir mūs šiandien gyvuojančią L.S. Sąjungą. Tie pats rūpesčiai neduoda ramumo šiandien josios nariams, kad palaikyti ją tvirtą dvasiškai ir materijališkai. Nes be to visko, — mūsų sutvertas organizmas neneš to vaisiaus, kokio mes norėtumėme tikėtis.

Apie tuos mūsų rūpesčius, apie tąją mūs auklėjamą organizmą — sąjungą, — aš ir noriu čion pakalbėt, nes šiandien yra daug-ką pasakyt, daug-ko pasibėdot, daug dalykų pribrendo ant tiek, kad jie būtinai reikalauja apkalbėjimo.

Atsitikus paskutiniems incidentams «Kovos» spaustuvėje, daug mano idėjos draugų atsiuntė laiškus, reikalaudami paaiškinimo šiandieninio S-gos stovio, apie kuri, jie sako, negalį jokiu būdu persitikrint ir pamaty. Ant tų visų užklausimų negaliu atsakyt, nes perdaug laiko užimtų. Bet kadangi visi užklausimai turi beveik vienodą siekinį, ir kadangi Jums, draugai, tieji rūpesčiai neduoda ramumo taip, kaip ir man, taigi šis mano raštelis tegul bus atsakymu ant visų jūsų užklausimų. Nebarkite manęs, jeigu jums nebus viskas aišku. Šiandien ir mano mintys sumišę nuo tų visų atsitikimų, kuriuos šiuo laiku pergyvename. Taigi nuodugnai viską negalėsiu pasakyt. Su laiku patirsite patys.

Visų užklausimuose, taigi, neabejoju, ir visų draugų širdise stovi klausimas: ar Sąjungoje krizis.

Ant šito galiu neabejojant atsakyt: ne! Sąjunga stovi (arba stovėtų) gana gerai finansiniame savo padėjime, jeigu kas tąją padėjimą gerai tvarkytų.

Bet yra kitas mus rate krizis, apie kuri Jūs draugai gal ir nepamislyjate. Tai krizis moralinis, krizis mūsų galvose, kurio nepralinus, negalima bus išvengt ir krizio finansinio, nesulauksime gero tvarkymosi.

Tas krizis, apie kuri miniu, neduoda mūsų sąjungoje plėtoties susipratimui, plėtoties mokslui, o tas viskas stovi skersai kelią klesinio susipratimo, o be klesinio susipratimo visada duzgens i mūs sąjungos duris finansinis krizis.

Visi žingeidaujantie draugai, dirstelėkit i mus neilgą sąjungos istoriją, dirstelėkit i pirmutines dienas josios gyvenimo, ir tikiuo-

siu, pamatysite, kad 600 draugų drąsiai ėjo prie tikslo, nebijodami krizio. Tiejie draugai sąlygų buvo pristumti prie susipratimo, patyrę ir šilto ir šalto gyvenimo bangose, ir todėl jie žinojo, kad pašišventimas daug gali.

Toliau. Dirstelėkite į paskesnią josios (sąjungos) gyvenimą, kada mūsų armija jau turėjo apie 1500 savo ginklanešių. Ir ką mes matome! Nors įplaukos finansų nesumažėję buvo, o trigubai padidėję, vienok mes matome, kad jau šešėlis krizio kartais buvo pradėjęs vaidinties. Kodėl? Čia tai ir yra Gordijaus mazgas, karį atsakius, bus ir mazgas atmegstas. Taigi paėmęs visus patyrimus, visus apsiareiškimus ir faktus, kurie yra mus sąjungos archive, aš stengsiuosiu atsakyti.

Jeigu perkratysite nuotikius visasvietinės istorijos, tat pamatysite, kad jeigu kurioje-nors šalyje atsirado geras žemės kašnelis, tat ten greit susispiesdavo žmonių burelis. Ir, žinoma, kadangi ten viskas gerai, tai jie gerai ir gyvendavo. Bet ta jų jū laimė neilgai tęsdavosi, nes kitose šalyse atsirasdavo žmonių, kurie dažinojė, kad tie laimingieji gyvena savotiškai, nuvykdavo ten, ir, ar ginklu, ar kitokiu būdu jiems duodavo suprasti, kad jie negali gyventi ir valdyties savotiškai. Po to laimingiems jau nebebūdavo laimės. Tas pats ir pas mus, sąjungoje. Po kiek laiko gyvenimo, atsirado naujos spēkos, naujos sriovės ir kad tas sriovės suvaldyti, sumanyta valdžia.

Bet ikišiol kalbėjau apie aplinkybes, kurios per ilgos ir nuobodžios. Stengsiuos prieit tiesiog prie šių dienų S-gos gyvenimo.

Šiandien Sąjungoje turime suvirš 2000 narių. (Taip bent pagal siunčiamą organą aš rokuoju). Mėnesinė įplauka tur būt apie 400 dol. Jeigu imsime «Kovos» laikraščio išlaidas, kurios bus skiriamos vien tik laikraščiu, tai neviršis 400 dol. į mėnesį. O jeigu dar pridėsim apgarsinimus, pardavinėjamą literatūros, ir kitokias smulkmenas, tai aiškiai matysime, kad dėl «Kovos» nėra ir negali būt krizio. O ko daugiau darbininkas-socijalistas turi reikalaut, jeigu jo reikalus apginantis laikraštis puikiai užsilaiko? Nieko. Kiti dalykai jau išsiriša jojo aktyvišku veikimu.

Bet kodėl mūsų «Kova» šiandien bijo krizio?

Užtai, kad iš jos viskas atimama, o jai paliekama tik liekanos. Užtai, kad «biznis» stovi ant pirmos vietos, o idėja ant «biznio» uodegos; kad mūs nusamdyti «biznio» tvarkytojai nesigėdija viešai prie žmonių ištart *«spjauuu ant socijalizmo, man rūpi tik biznis!»*

Imkime svarbiausius šaltinius, kuriais «biznis» iš «Kovos» naudojasi nieko naudos idėjai neatnešdamas. Pirmas šaltinis, tai administratorius, kurio vieta idėjai nieko neduoda, o finansiškai nupuldo. Aš kalbu apie dabartinę vietą, todėl kad ji yra perbrangi. Jeigu ji būtų dėl «Kovos» tik, būtų daug pigesnė. Pagal žodžius adm. Griniaus, kuriais išsireiškė 1-mos kp. susirinkime, jis paimsiąs po \$60 mėnesiui, jeigu ne geruoju, tai per teismą. Antras šaltinis, tai adm. pagalbininkas, kuriam buvo mokama apie \$4.00 ir «burdas», kas išneša apie \$10 savaitei. Prie «Kovos» tas nebuvo reikalaujama. Trečias šaltinis, tai pašaliniai darbai. Jeigu paimsim kelių mėnesių apyskaitas, tai pamatysime, kad pašalinių darbų išlaidos vis viršija įplaukas, o jei kada įplaukos ir buvo didesnės, tai jos nevertos to lakstymo ir triūso 3-4 darbininkų, kas nė už vieną centą neatneša idėjai naudos. Nemažu šaltiniu puldymo «Kovos» yra ir sąjungos valdyba. Kad valdyti ir veikti, visgi reikalingi susirašinėjamai, suvažiavimai komitetų, kiti reikalauja net algos, ir sudėjęs tą viską susidaro nemažos išlaidos, bet jeigu atsigręžsime į idėjiškąją pusę ir perkratysime visus tos valdybos tarimus ir nuveikimus, tat ten dar mažiaus rasim tai idėjai naudos, dėl kurios veikiama. Vien tik kartojimas tų pačių frazų tūkstančius sykių, vien tik užkimšimas laikraščio parašais komitetų, o viskas tas, tai pilstymas iš sauso į tuščią.

Bet jeigu atsigręžsime į morališkąjį visų S-gos išrinktų tvarkvedžių stovį, tai ten pamatysime tokią bedugnę, kad mus šturpis perims. Paimkime kad ir paskutinį incidentą «Kovos» redakcijoje,

je, t.y. suareštavimą redaktoriaus, tad ten paregėsime daug tokio, kad paskiaus nesidivysime sąjungos finansiniu puolimu.

Patilpusiam «K.» N46 1-mos kp. pranešime draugai matėte maždaug priežastis incidento. Bet toli gražu ten neviskas! Reikėtų daug puslapių laikraščio, kad tą sutalpint.

Bet keisčiausias į tai atsinešimas Centro valdybos. Nusibodus skaityt visuose laikraščiuose apie tą incidentą 1-ma kp. nuskiria vieną komisiją, kuri pasiūnčia pareikalavimą, kad pribūtų atstovas iš Centro. Tyku. Tik C. Sekretorius savo pranešimuose praneša, kad «visi dokumentai lytintiesi to dalyko pasiūsta P.K.». Nesulaukus nieko 1-ma kp. išrenka kitą komisiją, kuri ištyrus dalyką pasiūnčia vėl reikalavimą prisiūst atstovą ant 1 mos kp. susirinkimo, kur turi būt būtinai užbaigta reikalas. To reikalauja S-gos gerovė. Ant to taipgi seka lakoniškas C. Sekr. pranešimas «perduota P.K-tui». Kuopai pranešta, kad *nesuspės*. Ir daugiau nieko. Vienok Griniui, kaipo daugiausia veikusiam tame incidente, suspėja pranešt, kad kas ten veikiasi ant jo galvos ypatingo. Grinius puolasi atkeršyt už 1-mos kp. veikimą zeceriams, kad tie nesigėdijo pasakyt Tyrinėjimo Komisijai tiesą. Atkeršijimui panaudoja įrankius, kokie girdėt tik Rusijoje «Tikrųjų rusų sąjungoje», bet ne socijalistiškose organizacijose. Su pagelba provokacijos, šnipinėjimo ir melo sutaiso skundus, kurie, žiūrint į jų niekinumą, priverčia nuraust dorai manantį žmogų, ir nesigailint kelionės lėšų nuveža jį paduot į centrą. Žinoma, zeceriai neturi pinigų važinėti kur-nors, kad nusiteisint, bet jie tiki į idėją ir žmogaus sąžinės laisvę, todėl nesibijo skundų, paremtų ant pamato: *«jeigu mane ir išvargs, bet aš ir jus išėsiu»*. Tiesa ar anksti ar vėlai turės užviešpatauti.

Bet didžiausias morališkas kančias nukentė tame, tai «Kovos» redaktorius, kokių aš nevelyčiau nė savo priešui. Aš nekalbu apie kaltumą ar nekaltumą. Gal jis ir buvo lengvatikiu žmogum, nes kitaip būtų išdavęs C.K-tų Konferencijoje daug dalykų. Gali jis būti ir neatsakančiu savo vietoj, bet dėlei to visiems sąjungiečiams yra balsavimo teisės ir jeigu kas negeras, gali prašalinti. Bet niekiausias dalykas, tai nepaleist, ir pripažįstant negeru laikyt tokioje atmosferoje, kokioje buvo paskutiniu laiku.

Aš čion tą viską privedžiau, kad parodyt mus morališką stovį, kad prirodyt tą, kaip pas mus veikiama, idant Jūs, draugai, nors aplamai galėtumet apspręst dvasiškąjį turinį, jūs išrinktųjų vadybų ar tvarkvedžių.

Dabar apie administracijos tvarką. Kaip žinote, kelios S-gos Turtų Kont. Komisijos buvo išrinktos, bet negalėjo veikt, kaip buvo reikalaujama, nes — pagal pačių Komisijų išsitarimą, — buvo įvesta «bossizmo» sistema. Užtai jos viena po kitai rezignavo. «Bossas» to tik ir reikalavo. Pribuvus man iš Lietuvos ir pristojus prie 1-mos kuopos, ji tuojau mane išrinko į STK. K-jos narius. Kuopa nerado, kad aš būčiau gabesniu už kitus, bet žinojo, kad aš nebijosiu Griniaus sutrepsėjimo kojomis, ir tokiu būdu bus išvengta taip tankių rezignacijų. Vienok Grinius apreiškė viešai visam susirinkimui, kad jis *«pasistengsiąs»*, idant aš nelikčiau Komisijoje. Ir ištikrųjų tas užkliuvo kieno gerklėje. Ant galo buvo pagarsinta, kad V.K-tas atmeta mano kandidatūrą, kaipo «neištikimos» ypatos. Aš, žinoma, nors ir nenorėjau likti toje Komisijoje, vienok likau užgautas principijališkai, kadangi man buvo atimtos tiesos, kaipo S-gos nario. Kuopa vėl pasiuntė savo užprotstavimą, bet tas dalykas vėla užkliuvo kur tai. Įsigilinkite į tai ir atkreipkite atyda, kad tokis menkas dalykas eina jau aštuntant mėnuo, o čia administracijoje tegul bus viskas nors augštyn kojoms. Kaip ilgai gali tęstis toki dalykai, kurie ištikrųjų yra painūs? Tie jau trauktųsi metus, o ne mėnesius... Iš to galite suprast, kaip veikia mūsų valdybos, kurios vienok moka atsiimti «iškaščius» ir kartais «pasiskubina» pranešt tiems, tokiuose dalykuose, kur lytisi kurios-nors iš S-gos įstaių nepaliečiamybės...

Ar galite dabar draugai maždaug apspręst S-gos stovį? Ar ga-

daug tokio,
igai matėte
iskas! Rei-

ks. Nusibo-
a kp. nuski-
l pribūtų at-
pranešimuose
siūsta P.K. a.
ci ištyrus da-
mos kp. susi-
to reikalauja
r. pranešimas
Ir daugiau
ame inciden-
vos ypatingo.
ams, kad tie
ršijimui pa-
rusų sąjungo-
a provokaci-
tį jų niekin-
gailint kelio-
neturi pinigų
ją ir žmogaus
pamato: *ejeigu*
ar vėlai turės

ie, tai «Kovos»
š nekalbu apie
u žmogum, nes
dlykų. Gal jis
s sąjungiečiams
dinti. Bet afe-
ru laikyt tokio-

moraliską stovi,
s, draugai, nors
išrinktųjų vady-

ote, kelios S-gos
lėjo veikt, kaip
šsitarimą, — bu-
kitali rezignavo,
tuvos ir pristojau
K. K.-jos narius.
bet žinojo, kad
kiu būdu bus iš-
s apreiškė viešai
aš nelikčiau ku-
je. Ant galo bu-
latūrą, kaip ne-
u likti toje Kom-
adangi man buvo
pasiautė savo už-
r tai. Išigilkite
ykas eina jau at-
iskas nors augšty-
curie ištikrųjų yra
us... Iš to galit
nok moka atsianti
ns, tokinose daly-
paličiamybės...
š-gos stovį! Ar g-

lite duot išvedimą, ko jai reikia, kad mus negrasintų finansinis krizis?

Aš čion padaviau viską tik paviršutiniai, nes negalima viską aprašyti iš karto. Tegul draugai patįs pradeda interesuotis S-gos stoviu, tada bus galima aiškiai ištinėti mūsų reikalus. Prie to viso aš pridursiu kaip konkluzijos žodį:

Jūs draugai, stengkitės, kad idėjos darbas stovėtų augščiau už visus kitus darbus.

Jūs valdykitės patįs, nes ir šiandien jūs patįs valdoties, bet Jūsų valdymasi tormazija Jūsų išrinktos valdybos.

Jūs sumokate 20c ant mėnesio idėjos darbu, tad niekadoms negali gręst finansinis krizis, tik tegul Jūsų centai bus sunaudoti idėjai.

Kad prašalint moraliską krizį, atsimekime, kas mes esame, ir kad mūsų devyza yra: *Laisvė, Meilė ir Lygybė!*

Ant. Bernotas.

Kunigas apie kunigus.

Leidėjas ir redaktorius lenkų kalboje einančio laikraščio «Związek», Allegheny, Pa. kunigas Paukštis, pirma labai karštas savo sandraugus, bet galainiui, turbūt, kad tie pamatė, jog per daug jų darbus parodo ir kad grąšinimai nieko negelbsti, kunigėlių, rodos, griebtasi kitokios priemonės, o ypatingai kreiptasi prie dievo pagelbos, o tas auksinis dievaitis savo padarė, nuramino taipgi kunigą Paukštį, kuris dabar atkreipė savo smailią plunksną, visai priešingon pusėn ir pradėjo kovą prieš socialistus. Suprantama, kad nuo tų pastarųjų nieko nepeš, negu išgirs žodį teisybės, kad jo mylista nė kiek negeresnis už tuos jo pirma smerkiamus sandraugus «sunus Izydos».

Į užsiuolimus ant socialistų, nēr kas nė atsakinėti kun. Paukščiui, nes tai paprasti kunigiški šmeižimai, kurių socialistams nesigaili «sunus Izydos», norime čia tik pasakyti, kodėl kunigas Paukštis kunigija praminė «sunus Izydos» ir ar tas praminimas tinka šiandieniniai mūsų dvasiškijai. Kalbėsime žodžiais paties kun. Paukščio, nes tuos žodžius pripažįstame už teisingus, kad prilygina Jungtinių Valstijų katalikų kunigiją prie garbintųjų Izydos.

Izyda, — tai senovės Aigipto deivė, kurią labai gerbė aigiptėnai, o kuriai tarnavo didelis skaitlius kunigų. Stabmeldžiai aigiptėnai iš viso Aigipto lankė Izydos žinyčią ir kasdien nešdavo brangiausiuose bliuduose skaniausius valgius, kuriuos manė Izyda suvalgo. Izydos kunigai, turėdami slaptus priėjimus prie deivės stalo, susižarstydavo sau atneštus su valgiais bliudelius, suvalgydavo iš jų valgius, o pačius bliudelius parduodavo, o tikintiems skelbdavo, kad deivė Izyda suvalgė, yra aukavusiems dėkinga ir aukų daugiau reikalauja.

«Ah! — šaukia kun. Paukštis — kiek gi turime mes tarp savos dvasiškijos Jungtinėse Valstijose kunigų, dėvėjančių Rymo katalikų rūbą, nešiojančių vardą gerbiamųjų dvasiškų tėvelių, kurie yra absoliutiškai kunigais Izydos!»

Ir patvirtinimui to savo argumento, kun. Paukštis priveda štai ką:

«Kaip žinome, iš kononiškų tiesų principo katalikiškoji kunigija, nežiurint tautybės, turi būti pavyzdžiu ir at-

spindžiu Christaus idėjos. Ta idėja išsireiskia labai trumpais sakiniiais, kaip ve: katalikiškas kunigas nešioja vardą dvasiško tėvo; gydytojas, gydančio supulį suspaustą žmonijos širdį, perpildinto meile ir gailingumu artymui; mokytojo, mažiesiems šio svieto, tarpininko tarpe daugaus ir žemės! — Tuo tarpu, kagi matome tarp musiškos ir airiškos dvasiškios? — Žinau gerai iškalno, kad kunigas Iskierka *) bus paniekintas ir išdergtas klerikalško laikraštijoje už pasakymą teisybės, tečiaus jis visai nepaisėdamas ant garbinimų, trisia vien tik žmonių gerovei, gerovei savo vientaučių ateivių, ir vėl guodojamiems ir jų mylistoms tėveliams ką — nors šnibštelės.

«Nuo visos eilės metų, rupestingai studijavau lenkiškai amerikoniškus santikius, apie tuos santikius galiu gana plačiai rašyt, kadangi kaipo laikraštinkas, rymo — katalikiškos kunigijos, klebonas, ne vieną lenko — ateivio grintelę esu aplankęs ir religiskai — tautiskam atvėjiję tyrinėjau. Po nuodugnaus psichologiško tyrinėjimo, ten radau labai didelį skurdą kiekvienam atvėjiję. Skurdą moralinį ir materijalinį ir girtuoklybę. Katalikų kunigas pirmvisko, nešioja vardą Tėvo.

«O ką tas tėvas mūsų ateiviui čia gero padarė? Sude-moralizavo jį savo pasielgimais. Tas tėvas nešiojantis vardą gydytojaus, kurio pareigomis yra gydyti žmogiškas dvasiškas žaidas, ant kiekvieno žingsnio sėja papiktinimą.

«Galainiui kaipo kunigas vientautis parduoda savo brolius į tinklus amerikoniškų vyskupų ir žudo juos ant amžių tautiskam ir religijiniam atvėjiję.

«Juk beveik milijardinė mūsų bažnyčių savastis pasiliko nuosavybe amerikoniškų vyskupų. Kunigai dėl didesnio pelno ir įgijimo vokiškų ir airiškių vyskupų malonės, savo žmones smarkiais žingsniais amerikonizuoja.

«Maža to, bažnytinuose prieangiuose mūsų žmonelius, nuolankiai klupojančius, spardo kojomis užtat, kad dėlei stokos darbo nesukrovė bažnytiną donę. Idant mane kas — nors neįtarty vienpusišku, priduriu čia pavyzdžius: neseniai redakcijos reikaluose apsilankiau mieste Youngstowa, Ohio. Pietinėje miesto dalyje laimingai klebonijoje viešpatauja kunigas Wilk. Minios žmonių mane sveikino. Ir kagi apie tą guodotiną tėvą patyriau nuo tų nelaimingų darbščių žmonių?

«Atsakymas šiokis: Kojomis spardo tikinčiuosius bažnyčioje, «Związek Narodu Polskiego» ir «Sokolstwo» (lenkų tautiškos organizacijos) kas nedėldienis iš ambono iškeikia, moteris ir kudikius išniekina ir savo gyvenimu papiktina. Ar netiesa, kad tai yra geras ganytojas?

«Eikime toliaus: mieste H., Ohio valstijoje, yra lietuvių kunigas; kad atkeršyti vienam savo neapkenčiamam vientaučiui, plaktuku sudaužė bažnyčioje kieliką su «Sanctissimum», kad už tokį darbą apkaltinti savo priešą. Faktu prirodymus, turime redakcijos archyve.

«Kun. Ignatas Abromaitis, klebonas lenkiškai — lietuviškos parapijos mieste Da-Bois, Pa., kuris pirma buvęs klebonu Allegheny, Pa., mieste, kagi jis daro su mūsų žmoneliais? Žmones niekina, mirusius nelaidoja be augštų užmokečių,

*) Kun. Paukščio pseudonimas.

sau farmas perkasi, parapijos administratorius iš jo visublogiausiai. Keturi metai, kaip kunigauja tarpe varguolių žmonių, neturtingoj parapijoje, bet tas valdonas Viešpatis Vynioje susidėjo vienon bankon tik 22 tukstančius dolerių, ką paliudyti galime prirodymais, kuriuos turime. Apgauti kuniga, savo sanbrojį ant šimto dolerių, pirkinėti sau dideles farmas Pittsburgo apygardoj— ar tai nėra geras pavyzdys? O ką pasakyti apie Dembinskius, Gošinskius, Tamošewskius, kurie taip gerai ganytojauja tarpe bėdinių žmonių ir kerpa vilnas įkaitintomis kunigiškos nedorybės ugnyje žirklemis!»

Taip sako apie savo sandraugus—kunigus kunigas Paukštis, kad patvirtinti, jog pavadinimas jų «sunais Izydos», pilnai pritinka. Jeigu prie to mes pridursime dar darbus Čenstakavos vienuolyno kunigų—vienuolių, kurie nepasikakindami sunėstomis maldingųjų žmonių kunigijos apskelbtamjam stebuklinguoju «Motinos Dievo» paveikslui aukomis, dagi apiplėšė taip «šventąjį» paveikslą, papildydami bjauriausią šventvagystę, kad išplėštais deimantais puošti savo kurtizant kas (paleistuves), kurie vogė, vagtais turtais dalijosi ir pildė žmogžudystes, kirviais žudydami savo sandraugus—vienuolius, kad paslėpti pėdsakas savo pasibjaurėtinų piktų darbų, tai suprantama, kuo šiandien katalikiškoji kunigija žmonijai yra. Neveltui ir kunigas Paukštis savo laikraštyje šaukia:

«Kunigai Izydos! Liaudis apsišviečia su kiekviena diena labiau ir labiau ir už jusų jai daromas skriaudas, kaskart labiau ir labiau ant jusų užsirstina!»

Ir mano nuomone.

«Kovos» N. 45 drg. J. Šukys, kad jau kritikuoja, tai kritikuoja C. K. konferenciją— tą «magnisimą»— (nepamislų kit maximą), pasako, kad konferencija buvo dėl magnisimo norų sušaukta ne laiku ir ne vietoj, kad daug joje matė negerumų, tarpe ko yra pajuokimas reikalavimo drg. S. Andzulaičio ir kitkas. Na, kas praėjo, nesugrįš, tik man idomu, kad J. Šukys netiki, jog C. sekretorius dirba per savaitę 40 valandų «sąjungos labui».

Aš patarčiau J. Šukiui tikėti, o dėlto privesiu tuoj ir pavyzdžius pertikrinančius, kad tikėti galima.

Daugelis sąjungiečių, pritardami drgės M.M. Račiūtės propozicijai, aukauja po dolerį. Daugelis lyginasi $\frac{1}{2}$ visos L. S.S. arba 500; sykiu sudeda po \$1.00, padaro \$500.00, kuriuos taip padaliname: \$40.00 per 12 mėnesių, \$1.80, plius \$20. (kanceliarijos lėšų) pasidaro apskritai \$500.00. Aišku, kad Niutono lygsvaros įstatymas reikalingas yra ir mums, o «Kova» kaip žengė, taip ir žengs krizin.

Ne, J. Šuky, aš visai nesijuokiu. Mus centralius sekretorius dirba, dirba išsijuosęs visusunkiausį darbą ir jis vertas į mėnesį ne \$40.00, į metus su kanceliarijos lėšomis ne \$500, bet ir \$100 00 į mėnesį. Tu taip arti gyveni ir nežinai kiek jis visiems prirašo «oficijališkų» laišku, o kiek oficijališkų kopijų! Nueik tik į C. Sek. kanceliariją, o pamatysi čielas kupetas prirašyta popierių, tai vis darbas, o darbas reikalauja atlyginimo.

Bet J. Šukys, sako, kad tai nenaudingas darbas. Gink Dieve! O jeigu prapultų toks svarbus P. K. tarimas, kaip kad, jog C. Sek. tur parašyti atvirutę. Juk reikia padaryti kelios kopijos, išstatyti visos «ponstvos» rezidencijos ir datos, o paskui pagarsinti «Kovoje». O ką sakt, kada ateina kokios konferencijos protokolas?— Juk tai pusė savaitės darbo! Bet ar to jau pakanka? Esant laikui, reikia paimti ir iš kitų darbą (Visuot. balsavimo tvarkymo komisijos ir kt.)

«Kovai» aukos reikalingos, nes reikalinga apmokėti C. sekretoriui algą ir oficijališkas išlaidas dėl «oficijališko» darbo, kuris jei egzistuotų komitetai taip, kaip dabar yra, galima atlikti į 7–8 valandas, o daugiausiai į 10 valandų, suprantama be begalinio oficijališkumų kopijavimo ir be kartojimo datų bei rezidencijų litanijų.

Jei jau mokėti C. Sek. algą, tai tik už naudingą darbą. Jei mokėti, tai tik už susirašinėjimus su kuopomis, kad jos bent nedarytų netobulų įnešimų referendumui, kuom žemina referendumo vertybę.

Dirbkime tik naudingą darbą, o centus išleisim būtinai reikaliegiems reklamams ir apmokėsime tuos, kurie džiusta bedirbdami. Bet mės to nematome, mums rupi daugiau oficijališkumų kopijos, tušti tarimai, kartojimai vieno ir to paties, perpilinėjimai iš tuščio į tuščią ir tt..

Taip, tik apsvarsčius, galima pripažinti ar atmesti reikalavimus.

Zet.

Jau gėlės nuvyto...

(Pavestos drg.—ul A Žymontai).

Jau gėlės nuvyto, nulinko,
Jau tamsiosios miglos atslinko,
Danguis nebepuošia balti debesėliai,
Toli iškeliavo pilki vieversėliai.
Jau paukščiai, laisvi ir galingi,
Toli nuvasnojo laimingi;
Parskridę jie vėl užgiedos artojėliams.
Pavydžiu tos laimės mažiems vieversėliams.

Norėčiau ir aš, pasikelti
Su paukščiais, visuomenę kelti,
Ir auštančio ryto giedoti linksmybė,
Ir dirbantiems broliams atnešti ramybę.

Kad giesmės stiprėtų, ir augtų,
Ir liandį iš dulkių ištrauktų,
— Purvus išdžiovinę gamintų sausumą,
Ir žmones pakeltų į augštą šviesumą.
Norėčiau kad tautos pakiltų,
Kad širdis nuo melės apšiltų,
Kad linksmai pragistų, kaip tik vieversėliai;
Tai pavyzdį duoda laisvi paukštuzėliai.

Bet pilkas likimas mus vargin;
Nugeltusiais lapais išmargin
Šios žemės gyvenimą šiuurkštų ir juoda,
Ir mums prispaustiems giedoti neduoda.

Jovaras.

Parašė O. Birmontaitė.

ŠIS-TAS IŠ ITALU GYVENIMO.

[spudžiai iš laiškų P. E.

— Ten kareiviai ispanų Konsuliatą gina, — ten girdžiu kaip šneka rusiškai vienas jaunas vaikinai į apysenį, apskustą, mažo ugio seną draugą.

— Bankas taip pat sergsti, — atsako jo draugas. Seku paskui ir prisitaikiusi užkalbinu juos rusiškai. Susipažįstam Kalbam. Pirmiausia prašau išaiškinti, kokia priežastis šio susirinkimo.

— Tai protestas prieš nuzudymą Ferrer'o. — atsako man jaunas vaikinai, gana simpatiško veido.

— Ferrer'o!... — bet kas gi tas Ferrer'as?

— Ferrer'as!... Ferrer'as ispanų žinomas anarchistas, profesorius. — atsako tyliai vaikinai.

Jaunas vaikinai atvažiavęs iš Rusijos malonaus dainavimo mokinties, jo draugas taip pat rusas — žydas, ilgą laiką gyvenęs po Pietinės Amerikos teatrus, atvažiavęs Milaną pasidarė «maestro» (mokytojas) ir duoda dainavimo lekcijas.

Jaunas rusas visai neužganėdintas Milano mokytojais: pinigų daug išeina, o naudos iš Milano mokslo mažai.

Rusų Milane pasirodo, kaip man papasakojo, taip pat nemažai, bet daugiausia čion artistai tik. Sužinojus demonstracijos tikslą, — aš sugrįžau viešbutin ir pavargusi kritau lovon.

Anksti rytą prikėlė mane nepaprastas varpų skambėjimas ir skaudus, ilgas pabirkos švilpimas: nepaprastai ilgai ir skaudžiai baubė storas, stambus švilpynės balsas. Taip nuo šeštos iki pusiau devintos ryte. Dirbant pabrūke, šale kurio buvo mano viešbutis, negirdėt: aišku, kad ir šiandien tęsiasi sumišimai.

Kavą geriant, tarnas pasakojo apie vakarykščius atsitikimus ir pridūrė:

— Viso pasaulio darbininkai susitraukavo ir reikalauja Alfonso galvos.

— O- o!... — priduriau aš ir greitai išėjau miestą, kur turėjau sutikti naktį atvažiavusius iš Florencijos saviškius. Ant stoties jų nesulaukusi, leidausi vieną — vieną klaidžioti po miestą. Pakraščiuose daug pabrūkų ir įvairių dirbtuvių. Vien tik matai aukštus kaminus, dideles dirbtuvių pašiuores. Visos dirbtuvės stovi, visur tyla. Šian ir ten sutinki vaikščiojant kruvomis darbininkus, arba sustojusius po keletą, ką tai svarbaus svarstant.

Miesto pakraščiuose, sutinki vien tik nešvarius ankštus namus. Vargas ir skurdas tas pats, kaip ir Rusijos miestuose.

Priešais didelis, platus plecius, retais medžiais nusodintas. Už plecius prasideda didelis ir platus miesto parkas. Ant plecius susirinko gana daug darbininkų ir taip įvairių žiūrėtojų. Jauni ir seni, bet vien tik beveik vyrai, moterų kaip ir nėra. Nuo miesto pusės, pasirodo nedidelis, po miestą ir apielinkes bėgiojantis traukinys. Nedidelis, juodas gar-

vežys smarkiai sušvilpė, sušnypštė, apačioj pečiaus garas išsiveržė ir akimirksnyj prisirtino prie minios. Sustojau. Minia suužė it bitės. Vagonai tušti. Juodbrivus mašinistas suodinas ir murzinas, iškišo galvą iš garvežio ir, sušvilpęs porą sykių, rustai, ką tai sako į minią. Negalima suprasti, ką kalba. Minia nusijuokia... Mažos juodos mašinisto akys užsidega rustumu ir žvilgsi, kaip vilko naktį. Jauni ir seni tuosyk vagonų langais į vidų. Vieni jau susikraustė, kiti gi atkabino vagonus, nustumė tolyn ir keletas jaunų vaikinų, verčia vieną vagoną ant šono. Mašinistas liko vien tik su garvežiu. Keletas vaikinų lipa ant pečiaus; mašinistas tuosyk, pa leido iš garvežio garą. Vaikinai greitai nušoko garo apšutirti žemėn. Minia vėlei suužė it rudenį medžiai be lapų. Labiau ir labiau grąso mašinistui. Galop mašinistas suspiegia garvežio švilpuku ir paleidžia mašiną pirmyn. Garvežys slenka pirmyn; minia skiriasi nuo geležinių vėžių, minia šaukia, rėkia, o garvežys, kaip tik siekt gal, bėga, jau geležiniu keliu, lekia paskui akmenai ir keiksmo žodžiai...

Vos sumatomoj tolumoj pasirodė dragunai ir nedidelis artilerijos burys. Minia pamažu skirstosi. Dragunai prajoga galopu toliau. Sušvilpė minia, sukaukė ji, lydėdama dragunus; vyresniojo veidas rustus ir piktas, nekrustelėjo jis, ta rytum nieko negirdėjo ir nematė.

Mitingas po piet ant «Arenos», didžiausio plečiaus; keli desėtkai tukstančių darbininkų, išklausę karštos oratoriaus kalbos, traukia į centrą. Organizuoja darbininkai — dainininkai; pasirodo raudonos vėliavos. Rudens šalta diena, bet karšta. Lengvai visi apsitaisę. Visi dega viena ir ta pačia idėja: kerštas ir protestas šviečia visų akįse.

Išsitaikė eilėms. Pirmose eilėse eina su vėliava; toliau nuo josios dainininkai. Netrukus išsiveržia iš stiprių ir sveikų krutinių «Marselietės», toliau «Varšavietės» melodijos, skamba plačiose gatvėse, atsimuša jų aidas į didelius namus, uždega minią ir pakelia stipriai ir smarkiau jos kojas, sužadina baisią ir galingą anergiją.

Eina minia, plaukia ji, it galinga ir stipri upė... Užsikemša gatvės. Žingeidūs žiūrėtojai lipa ant sprando Garibaldo, ant jo arklio, ant rankų kabinasi, kad tik geriau pamatyt. Skersai gatvę išsitaikė dragunai; švistelėjo ore kardai, žibtelėjo saulės šviesoj vario kalpokai, suskambėjo balti pentinai, krustelėjo ilgas juodas usas vyresniojo ir minia... minia pasilieka: — vieni sustoja it žemėn įkasti, o kiti bėga, kiek tik siekt gali į visas puses; užsikemša siauresnės gatvės, dunda uždarnos lauginyčios, čerška magazynų ir restoranų užlaidos. Kareiviai sustoję priešais minią. Tarpe pasilikusiųjų veržiasi žandarai ir skirsto minią į visas puses, skaldo ją į šmotos. Dragunams į pagelba greitai pribuna pėstininkai. Pėstininkai užsimovė ant šautuvų ilgus peilius (bagnietus) ir pamažu skirsto likusius.

Minia jieško išėjimo, it sulaukyta upė veržiasi ji į įvairias puses, ir pamažu visgi susirenka centre ant «Piazza du Duomo». Kareiviai vėlei apsupa, dragunai arkliais ir nagai-komis varo nuo «Piazza du Duomo» šalin. Prajojo dragunai pro katedrą, tuosyk susirinko minia ties Emunanilo paminklu, pasipila proklamacijos, šaukia ir švilpia, giksi į kareivius,

dragunai prisiartinio, minia išsiskirstė. Tarp galerijų pestininkai. Susirinko keli desėtkai jaunų vaikinių, pradeda užkabinėti kareivius; kareiviai išstatyti į dvi eiles. Priešai vaikščioja rustus vyresnys kapitonas. Žiaurus ir šlykštus kareiviškas vyresniojo veidas, smarkiais, stipriais ir energiškais žingsniais, vaikščioja jis galas, į galą fronto. Dirstelėjęs į minią, italiskai sukomadavoja:

— Avanti!

Kareiviai išsiskirę, žengia du žingsnius pirmyn ir šautuvus ant rankų paėmę, atstato aštirus peilius priešais. Minia bėga į visas puses, slepiasi už aukštų galerijos šulų. Kariai viai sustoja ir taip, kaip užmirę laukia da vieno žodžio... ir kraujas pasipiltų. Vėlei pakyla judėjimas tarpe galerijų: kareivių, minia, laikraštinių šauksmas: «Corriere!»... «Le colo» Francesco Ferreri!... Francesco Ferreri, dieči centessinu! Dieči centessinu!... Kiša praeinantiems paveikslą sušaudyto Ferrer'o, skamba aidas tarp galerijų; iš gilumos pasiekia ausį koncertinė restoranų muzika, susilieja su neparastu laikraštinių šauksmu.

Tramvajai ir vežėjai, nuo pat ryto nepasirodo: ten, kur pirma vien tik tramvajų ir vežėjų dundėjimas girdėjosi, dabar jodinėja dragunai, žandarai su kareiviais, tai vieną, tai kitą iš minios ko tik nemuša ir areštavę veda kur tai su kareivais. Nedidelis jaunas vaikiškas bėga per «Piazzą» kaip tik gali, paskui jį vejasi du žandarai, pasigavę gerokai pačiupinėja, pakratą ir sukeikia:

— O Sancta Modonne! Grikštelna dantimis.

Taip per visą vakarą dragunai, žandarai ir kareiviai pamažu praskirstė minią. Kareiviai pasiliko iki pat ryto. Čion pat po galerijomis įsitašo didelius katilus, verda vakrienę ir persimainydami nuo vartos, susirenka ir valgo. Šiap ar taip bet visgi tarp minios ir kareivių, greitai užsimezga kalba; ma loniai kalba ir paklausus kelio, labai mandagiai parodo, kur galima išeiti.

Aplinkui Leonardo da Vinči, atsarginiai dragunai išsitašė su arkliais. Pavargo arkliai ir kareiviai. Sustoję pokeletą kalba, arba jau vėlai vakare, guli ant suololių ir sunkiai vargsta, savo vyresnybės prisakymus pildo.

Taip pasibaigė šioji protesto diena. Ant rytojaus pasirodė tramvajai, užužė pabrika ir gyvenimas bėgo sena vaga. Atsidarė magazynai ir restoranai ir minia, toji pati minia, ramiai ir tyliai vakščiojo tarpe aukštų, tarpe dengtų galerijų. Vien tik laikraščių pardavinėtojų da po senovei balsai šaukė:

— Secolo!... Corriere!... Ferreri!... Roma!

(T. B.)

Rubsiuviu streikas Chicagoje.

Sulyg laikraščių pranešimų, Chicago rubsiuvių streikas pasibaigia. Šimtas dvylika rubsiuvių dirbtuvių pripažino uniją ir pasirašė ant pripažintų darbininkų reikalavimų. Darbdaviai pripažino uniją ir prisizadėjo priiminėti darban tik unijistus, o taipgi pripažino teisę, kad unija turėtų kontrolę ant dirbtuvių ir užsakymus priiminėti tik nuo unijinių

užsisakytojų.

Yra tai pirmutinė gana žymi darbininkų pergalė ekonominę kovą prieš kapitalistišką išnaudojimą.

Darbdaviai, kurie susitaikė su streikuojančiais darbininkais, nors prie to ir buvo priversti, tečiaus geriau padarė, negu tie, kurie dar laikosi užsispyrime, kadangi tokiu budu jie (darbdaviai) apsaugoja nuo didesnių firmų išnaudojimo ir konkurencijos. Stambiems «bosams» rupėjo neprileisti smulkesnius darbdavius prie susitaikymo su streikavusiais darbininkais, ir to dėlei stengėsi net pinigiskai šelpti ir policiją davė, kad priversti darbininkus prie pasidavimo. Apisiriko. Darbininkų vienybė ir solidariskumas pasirodė nepažeidiamas, nors tukstačiai pinkertonų, į kurių tarpą įėjo ir dvasiški tėveliai, veikė visomis savo įjgomis, kad suardyti. Nenusisekė.

Keliatas tukstančių darbininkų sugrįžta darban, iškovoję pripažinimą savo reikalavimų, o sykiu įgyja galę šelpti pinigiskai likusius dar be darbo streikuojančius rubsiuvius.

Kaip apskelbia streikinis komitetas pašelpa streikuojantiems darbininkams neskupiai plaukia kasdien. Streikas taipgi užinteresuoja plačius klodus darbininkų, kurie pirma visai neatkreipdavo atydos į streiką, kurį paprastai laikė už bergždžią kovą. Nors ir streiką negalima pripažinti už pasekmingą kovos priemonę, tečiaus darbininkams negalima atmesti jokios tiesios priemonės, kuri leidžia sustiprinti jų reikalavimus.

Hart, Schaffner & Marx firma nepasiduoda, nors steikas toj firmoj pirmiausiai prasidėjo. Firma taipgi apreiškė, jog nepripažįsta unijos, nenori jokių derybų su darbininkais daryti linkui unijos pripažinimo, vien tik sutinka pripažinti visus kitus reikalavimus, kuriuos suprantama, nepripažinus unijos, tuojaus galės pildyti savaip, kaip tik darbininkai sugrįžtų darban.

Taipgi Sears Roebuck & Co. firma apimta yra visiškai streiko. Šios firmos dirbtuvėse, Lapkričio 11 dieną sustrikavo visi kirpėjai ir tokiu budu sustojo visa darbo funkcija.

Darbininkai viliasi, kad streikas ištikrųjų bus laimėtas. Taigi tvirtai laikosi ir, beabejo, privers užsispyrusius darbdavius priimti visus unijos reikalavimus.

LAIŠKAI | REDAKCIJĄ.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA:—

Meldžiu patalpinti šį mano laiškelį. «Kovos» N42 p. J. Grinius duodamas paaiškinimą prie straipsnio «Į draugus sąjungiečius», sako, kad aš rekomendavęs kokį tai A. Čeraucką. Nežinau, iš kur p. Grinius išsvajojo, kad aš rekomendavęs tą žmogų, kurio visai nepažįstu. Aš tokio visai nerekomendavau.

O gal p. Grinius gali nurodyti mano rekomendaciją. Juk p. G. atsargus žmogus, kuriam sąžinė nieko nereiškia, jei nėra ant popiero padėta parašo. Tad, beabejo, neužmiršo ir nuo manęs paimiti raštišką rekomendaciją. Jei taip, tai p. G. malonės ją atspaudinti mano ir visų žiniai. Bet taipgi lai nepamiršta, kad mano parašą paliūdytų bent vienas draugas. O gal turi liūdytojus, prie kurių aš tą rekomendaciją esu ištaręs! Užteks ir jų liūdyjimo.

Juokingas p. Griniaus paaiškinimas link mano rekomendacijos.

Tame straipsnyje aiškiai kuopa pasako, kad ji išrinko A. Čeracką knygiūm. Reiškia, knygas ėmė A. Č. ne dėl savęs, bet dėl kuopos, o kuopa pati už jį atsako ir jį rekomenduoja. Tad kam mano rekomendacija buvo reikalinga? Nejaugi mano vieno balsas, mano vieno rekomendacija svarbesnė už visos kuopos? Argi be privatiškos keno-nors rekomendacijos nė kuopai negalima siųsti knygu? Tai visgi gana juokingai išrodo. O gal būt tai tyčia p. Grinius taip rašė? Lauksiu p. Grinius pasiaiškinimo.

K. J. Valys.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, nepserviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas. Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

ALLEGHENY, PA. Lapkričio 12 dieną, vietinė L. S. S. 55 kuopa parengė prakalbas. Kalbėjo drg. K. Šeštukas, kuris ketina atsilankyti su prakalbotomis kiekvienoj vietoj, kur yra burelis lietuvių.

Pirmoj savo kalboj labai gražiai, istoriškai išaiškino darbininko žmogaus padėjimą, pakol jis buvo po jungu įvairių valdžių ir pakol jis ir šiandien yra. Nurodė, kad pakolei ne patįs darbininkai bei draugijos palaikytojai valdysis, bet juos valdys carai, karaliai, kunigai, vyskupai ir popiežiai, negalima bus sulaukti laimingesnio ir šviesesnio gyvenimo.

Labai plačiai paaiškino socializmą, ką jis reiškia teorijoj ir praktikoje. Prirodė, kad mės darbininkai neturime klausyti kunigų, ką jie plepa apie mūsų išliuosuotoją socializmą, bet skaityti geras knygas, laikraščius, o ten rasime visą tiesą parašytą: kas tai yra socializmas ir ko jis nori.

Pertraukoj J. Parčauskas deklamavo eiles (nepamenu jų antgalvio).

Aukų surinkta \$9.15; \$4.00 už svetainę ir plakatus, o likusius \$5.15 liko paaukauti kalbėtoju, kaip neturtingam mokslaeiviui.

Aukavo šios ypatos: J. Parčauskas, J. Briedis, J. Kūmeta, S. Bagvickas, Ž. Groba ir P. Norkus—po 50c; P. Samuolionis, P. Palšis, A. Gabriliavičia, F. Jurgaitis, F. Venslovas, J. Mažukna, S. Gumauskas, J. Kumševičius, A. Bagdonas, V. Urniežius ir P. Bašis—po 25c.

Dar drg. K. Šeštukas kalbėjo apie Lietuvos istoriją ir religiją. Kalbos ir deklamacijos labai gerai nusisekė ir už tai galima tarti visiems: aukavusiems, kalbėtoju ir deklamatoriui širdingą ačiū.

J. Stasevičius.

NEW KENSINGTON, PA. Lapkričio 12 dieną, atsi-buvo prakalbos, parengtos LSS. 151 kuopos, už kalbėtoją buvo pakviestas drg. K. Šeštukas.

Publikos prisirinko nedaug, kadangi išviso lietuvių mažai randasi čionai ir da daugumas sako: «kad mės ir taip gana protingi, kam gi eiti».

Pirmučiausiai draugai padainavo «Drąsiai draugai nebi-

jokim», paskui kalbėtojas pirmoj savo kalbos temoj nurodė, kaip atsirado ponai ir vergai, ir kaip susitvėrė organizuotos viešpatystės, kokias šiandien turime, ir kaip turime elgties toliau, kad pagerinti darbininkų padėjimą.

Pertraukoje drg. F. Rokas padeklamavo: «Už ką mės varguoliai taip esame kalti.»

Antgalo drg. K. Šeštukas nurodinėjo, kaip kunigai nebutus daiktus užmėtinėja ant socialistų ir sykiu trumpai, bet aiškiai perbėgo krikščionybės istoriją, nurodydamas baises ir bjaurius pamatus religijos.

Pertraukoje buvo renkamos aukos, ant uždengimo lešų, Aukavo šios ypatos:— F. Kaunickas \$1.00; J. Brazauskas, M. Strolia—po 50c; K. Justinavičius, F. Rokas, K. Šukis, F. Remeikienė, V. Žimantas, F. Baltrušaitis, Japsetta (anglas), K. Stašinskas—po 20c; M. Baltrušaitienė 20c; B. Bonis, N. Žukienė—po 20c. Ir kiti, kurių pavardės neužrašytos, suaukavo 65 c.

Aukos paskirtos sekančiais: \$2 50 uždengimui lešų, o likusieji \$2.55, paaukauta drg. K. Šeštokui, kaip neturtingam mokslaeiviui.

Kaip aukavusiems, taip ir kalbėtoju ištareme širdingą ačiū!

J. Andrikonis.

AURORA, ILL. Vietinė LSS. 123 kuopa parengė prakalbas, pasikviesdama kalbėtojus iš Chicagos. Kalbėjo J. Juodžiukynas apie streikus ir jų pasekmes. J. Jančevskis kalbėjo, kaip atsirado valdžia ir mašinerijos išsivystymą. Ant-rusyk drg. Juodžiukynas kalbėjo apie dabartinį surėdymą ir prie kokio surėdymo einame.

Aukų surinkta \$11.45 iš kurių apdengus prakalbų lėšas, liko \$8.00. Iš tų \$1.50 skiriame «Kovos» fondan, \$1.50 išleidimui «Moteris ir Socializmas» knygos, o likusius kuopos išdan.

Aukavo šie: J. Baltrušaitis, L. Tamašauskas ir J. Povilaitis—po \$1.00; J. Juodikauskas, J. Juodikauskienė, A. Belskis, V. Svidriūtė, M. Kozinauskas, P. Šarpulis, M. Balčiūnas—po 50c; A. Jankauskas, G. Poška, S. Svidris, A. Bevardis, V. Banevičia, J. Navickas, S. Kikas, P. Petraitis, S. Kereila, P. Valinčius, P. Mazeika, A. Belskis, A. Gričius, J. Jančevskis, V. Malonskis, M. Sepetis, P. Subačius—po 20c; J. Strazdauskas 20c, N. N., S. Dargelis, J. Sungairis, P. Valinčius—po 10c; V. Nčas, N N. po 5c.

Aukavusiems ištariame širdingą ačiū.

Kadangi čia pirmu kartu buvo parengtos lietuvių prakalbos, tai galima pasigėrėti iš apščiai susirinkusios publikos, kuri labai gražiai apsiėjo susirinkime ir matomai prakalbotomis buvo užganėdinta.

A. K. Andrikaitis.

HOMESTEAD, PA. LSS. kuopa parengė čionai prakalbas, kalbėjo Valparaiso Universiteto studentas K. Šeštukas, tema kalbos buvo: abelna istorija, kaip ant žemės atsirado ponai, carai, kunigai, vergai ir tt.

Toliaus kalbėjo apie religiją, aštriai kritikavo kunigijos

darbus. Taipgi kalbėjo apie Lietuvos istoriją, apie kryžius ir kiek jie blėdies lietuviams padarė. Trumpai paaiškino apie higieną; ant galo užbaigė, ragindamas skaityti visokius laikraščius ir moksliskas knygas.

Pradedant ir pertraukose, grįžo Wilmerdingo benas Marselietę ir kitus maršus; antgalo L. V-čius paaiškino, kad buvo kviestas kun. Čiapanionis ant diskusijų, bet nepribuvo, sakė: gerai jiems bažnyčioj kalbėt, kur niekas nekritikuoja, o viešai bijo pasirodyt.

Nors kunigas Čepanionis tą dieną smarkiai grasino žmonėms, kad neitų ant tų bedievių prakalbų, dėlto susirinko pusėtinai ir užsilaikė ramiai. Aukų surinkta \$13.00.

Aukavo šios ypaos: J. Križanauskas, Mikolionis, Valei niškis, P. Rukavičius, J. Vapsevičia, J. Morkevičia— po 50 c.; J. Karpavičius, T. Urbonas, J. Gilius, J. Urbonas, J. Brazinskas, Nevardauskas— po 25c; S. Petraška, P. Dravydžius ir J. Samalionis— po 30c; Lenkaitis 15c., Suvalkis ir Žirniūs— po 10c., kiti atsisakė paduoti pavarde.

Užmokėjus rengimo lėšas, likusios nutarta atiduoti ka' bėtojuai dėl uždengimo kelinės lėšų.

J. B.

MARYVILLE, ILL. Lapkričio 6 dieną LSS. 106-ta kuopa parengė prakalbas; buvo kviesta 3 kalbėtojai: 2 iš Springfilės, o 1 iš St. Louis, buvo ir deklamacijos.

Publikos buvo nedaug, ir labai ramiai užsilaikė, kad da labai seniai taip pasekmingai atsibuvo prakalbos.

Pirmiausia kalbėję F. Klembauskas, temoje kaslink išnaudojimo darbininkų šioje laisvoje šalyje ir kaslink žmonių susipratimo.

Antras kalbėjo K. Rutkus, nurodydamas principus re publikonų ir demokratų, probiszinų ir kitų partijų, o taipgi mūsų gerbiamosios darbininkų Socialistų partijos.

Po tam deklamavo Anelė Katiliutė, kuri publiką irgi užganėdino.

Trečias kalbėjo J. Kačergius, kalbėjo už ką darbininkai privalo balsuoti, nurodydamas, kad tai darbininko svarbiausias ginklas, kad su tuo ginklu daug ką galima sau iškovoti. Aukų buvo surinkta dėl uždengimo lėšų \$2.15.

J. Bulota.

SAJUNGOS REIKALAI.

L.S.S. Centro Sekretoriaus Pranešimai.

357) 137 kp. įnešimas linkui aukų rinkimo per agitatorius dėl literatūros fondo pasiūstas P.K-tui.

358) «Kovos» administracijai praneštas rezultatas P.K-to tarimo linkui ad-jos imto žingsnio «Kovos» redagavime, kuomet redaktorius negalėjo savo pareigų atlikti. (Patsai tarimas sulgy P. K-to tarimo liekasi nepagarsintas).

359) Ad-jai pasiūsta dėl uztvirtinimo surašas tų kandidatų, kurios Ref. Tv. K-ja per klaidą, beabejo, buvo apleidus arba buvo maniusi, kad taip mažai balsų gavusius kandidatus ne reikės užklaust. Surašas jau sugražintas ir kandidatams išsiuntinėta užklausimai.

360) Drg. N.A. Vilimaičio įnešimas linkui skolų išskolektavi-

mo pasiūstas P.K-tui.

361) 1 mos kp. komisijos dėl ištirimo iškilusio incidento «Kovos» Ad-joje reikalavimas, kad P.K-tas pribūtų ištirti dalyką — pasiūsta P.K-tui.

362) Ad-riaus patėmijimai ant «Kovos» zecerių už jų negeistinus ir nuostolį S-gai nešančius darbus pasiūsta P.K-tui.

N.Y. City, 11, XI. 10. LSS. Centro Sekr. A. Purvis.

V. K-to Referendumas Nr. 21.

Malonų Draugai:—

Po apskelbimui «Kovoje» pasekmių STK. K-jos, pasirodo, kad nevisi išrinktieji 1-mos kp. draugai tapo užtvirtinti, t.y. drg. A. Bernotas atmetas. 1-ma kuopa savo mėnesiniame susirinkime, liepos mėnesyje išreiškė neužsiganėdinimą linkui to dalyko ir nutarė pareikalauti motyvų nuo V.K-to, dėl kurių V.K-tas neuztvirtino drg. A. Bernoto. Dabar 1-ma kp. apturėjusi motyvus—paaikškinimą, rugpjūčio mėnesiniame susirinkime apsvartė tajį dalyką ir pridutuosius V.K-to motyvus ir radusi juos be jokio pamato, išreiškė abelną neužsiganėdinimą; užbaigimui to dalyko išrinko tam-tikrą komisiją išreiškimui motyvų, dėl kurių 1-ma kp. būtinai reikalauja užtvirtinimo drg. Bernoto STK. K-joje.

Remianties ant kuopos draugų išsireiškimų, paties drg. Bernoto prirodymais ir ant galo remianties visasvietine socialistiškąja taktika, 1-mos kp. išrinktoji Komisija prieina prieš šių išvedimų:

1) Kadangi visame pasaulyje socialistų partijose randasi narių lygybė, nežiūrint kokioje profesionalinėje įstaigoje jie nebūtų;

2) Kadangi pridutuoteji V.K-to motyvai priešinasi socialdemokratiškai taktikai, nes juose tikta kalbama apie *negeistinumą* be jokių prirodymų;

3) Kadangi tarpe visų socialistų nepaliečiamybė ypotos garbės yra statoma ant pirmo laipsnio ir labai saugiai apsaugoma;

4) Kadangi drg. Bernoto visi veiksmai yra tik pasišventimu S-gos gerovei, taigi manymas, kad jis kėlė vaidus yra be pamato: nes visi tvirtinimai, ką jis darė ir veikė, buvo tai akylas stovėjimas ant sargybos S-os gerovės, ką privalo kiekvienas sąjungietis daryt;

5) Kadangi ižeisdami garbę pavienių draugų, mes anaipol neprrašaliname vaidų, bet juos didiname. Jeigu vaidai keliami, tai reik «baust» ne kėlėją vaidų, bet jieškoti priežasties, dėl kurios keliami vaidai, kas šiame atvėjyje nėra daroma. — Imant i atydą visą augšėlau pasakytą mes prieiname prie išvedimo, kad:

V.K-tas neuztvirtindamas drg. B. i STK. K-ja, pasielgė ne taktiškai ir peržengė socialistiškąjį principą, o kadaigi toki dalykai mums nežada ramios ateities ir kadaigi didžiama V.K-to narių veikė tik savo ypatiskais jausmais ir pažvalgomis, — todėl 1-a kuopa reikalauja:

Kad išrinktasis mūsų drg. Bernotas būtų leidžiamas vėla per V.K-tą ir užtvirtintas. Priešingam atvėjyje 1-ma kuopa atsaisako nuo visokios veikmės tame dalyke.

LSS. 1-mos kp. įgaliotoji Komisija.

J. Lelionis, V. Jakštys ir M. Gielgota.

Įnešimas—pareikalavimas perėjo per V.K-tą ir balsai pasidalino šiaip:

Už užtvirtinimą:

II Rajono V.J. Stankus

III » J. Baltušis

V » A. Staniškis

V » L.S. Kupčinskas

Susilaikė:

II » J. Bulota

IV » P. Sinkus

Prieš užtvirtinimą:

I Rajono J.S. Pruselaitis

IV » J.K. Gilius

V » J.M. Jasulevičius

VI » A. Žymontas

Nedalyvavo balsavime:

III » A. Baltrušaitis

VII R. A. Valinčius VIII — K.G.

Patsai dalykas liekasi *neišrištu* iš priežasties balsų lygumo abiejose pusėse. Todėl tas klausimas galūtinai turės būt išrištas

per P.K-tą.

V.K-to narių nuomonės (sutrumpintos):

V.J.Stankus: Kadangi drg. A.Bernotas yra pilnu sąnariu L.S.S., tai jis gali būti STK.K-je, todėl balsuoju už.

A.Staniškis: Matydamas, kad V.K-tas klaidą padarė neužtvirtindamas A.Bernotą, tai kad atitaisyt tą klaidą aš balsuoju už.

L.S.Kupčinskas: Jei jau 1-ma kp. užsitiki A.Bernotui, tai tegul būna. Balsuoju už.

J.S.Pruselaitis: Drg. A.Bernoto neužtvirtinimą į STK.K-ją, nes pagal mano manymą nėra gana tvirtas. Tokių manymą manije pagimdė buvusieji 1-mos kuopos garsieji vaidai. Apart to prieš drg. A.Bernotą neturiu nieko ypatingai ir karštai sveikinu kaip toki, kuris neveiziant visokių prietikių stovi už savo principus.

Trumpai taipgi atsakau ant 1 mos kp. išneštų motyvų.

1. V.K-tas neišreiškia jokios nelygybės.

2. Negeistinumai nėra parodomi viešai, per tai, kad gali įžeisti ypatingą garbę, už ką ir 1-ma k. jau baudžia \$5 savo motyvų.

3. Negalima yra apsaugoti nuo ypatingo nepaliečiamybės, kuomet eina balsavimas apie ypatingą. Negali būti prasižengimu kalbėti apie ypatingą kompetentiškumą, kuomet reik ištikro apsvarstyti ar skiriamoji ypatinga yra atsakanti ar ne. Nekritikuojant prietume prie absurdo.

4. Kad drg. Bernotas nebuvo vaidų kėlėju, tas man nėra žinomu ir 1-ma kp. mane tame irgi nesistengia pertikrinti.

5. Atsitinka kartais, kad patįs kėlėjai vaidų yra priežasčia pačių vaidų.

1-ma kuopa V.K-tui daug prasižengimų primeta, o visai neatšizvelgia ant to, kad pati peržengia juos, kategoriškai *reikalautama, kad V.K-tas užtvirtintų* drg. Bernotą.

J.K.Gilius: Kadangi 1-ma kuopa užgina V.K-tui naudoties laisvo balsavimo teise, užgindama balsuoti kitaip, negu «už» ir liepia saugot ypatingą garbę, tuomi užgindama teisę kalbėti apie kandidato kompetentiškumą (per ką ir nekompetentiškumą prirodyti negalima), todėl imant į atydą augščiau pasakytą esmiu priverstas balsuoti prieš.

J.M.Jasiulevičius: Balsuoju prieš, nes kuopa negali panaikinti V.K-to balsavimus.

A.Žymontas: 1 mos kp. protestas nepamatuotas, nes nežinia, kas kaltesnis. Pagalios ta Komisija ir dabar nieko neveikia, tad dėl vieno jos nario nėra ko peštis. Idant tą dalyką užbaigti greičiau, tai balsuoju prieš.

J.Bulota: Kadangi kaip matoma 1-ma kp. vistiek nepasiduos V.K-to nutarimui, jei pastarasis neužtvirtins, per ką mūsų darbas būtų bergždžias, todėl susilaikau nuo balsavimo.

P.Sinkus. Kadangi aš galutiname užtvirtinime nedalyvavau, todėl susilaikau ir šiame.

Passaic, N.J. 24 X, 10.

V.K-to Sek. J.K.Gilius.

New York City, 11, XI, '10.

LSS. Centro Sekr. Aug. Purvis.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 76.

LSS. P.K-tui:—

Brangūs Draugai! — Apleisdamas Ameriką išreiškiu širdingą ačiū per jus visiems sąjungiečiams, kurie kuomi-nors prisidėjo prie suorganizavimo prakalbų ir tuomi davė progą: 1) man pasidaruoti dėl lietuvių darbininkų Amerikoje pakėlime klesinio susipratimo ir 2) man pačiam suteikė tokį mokslą, kurį už jokių pinigų įgyti negalima.

Grįždamas į savo šalį, idant toliaus varyti partijos darbą manau, kad jūs draugai sąjungiečiai palaikysite mus Lietuvoje tame darbe materiališkai ir morališkai, nes mes laike baissios reakcijos šiandien labai reikalaujame jus paramos. Padėkite mums apsiginti nuo kruvino caro ir jo sėbrų, kuomet mes dar esame silpni. To-

liau mes patįs savo spēkomis vesim kovą už pagerlinimą darbininkų būvio ir jų galutiną išliuosavimą.

Dėl rinkimo aukų išsiunčiau lapelius dėl kuopų per draugus, kurie prielankūs tam reikalui ir prie LSDP. Aukus reikia siųsti per Rev. Rēm. K-tą, o laiškus dėl LSD. Partijos, kurie neturi ryšių su LSDP. C.K-tu, galite pasiųsti per draugus, kurie jau turi tokį antrašą, arba per LSS. Centro Sekretorių (tikri laiškas turi būt dviejuose konvertuose.)*

Jūsų tarnas LSDP. C.K. Igalotinis

New York, N.Y. 29 IX 10.

A. Baranauckas.

P.K-tas varde S-gos išreiškia drg. A.Baranauckui širdingą ačiū už jo triūsą, padėtą sąjungoje ir linkia jam kuogeriausio pasisekimo jo darbe tarpe proletarijato užjūryje.

N.Y.City, 12, X, '10.

East Pittsburg, Pa., 15 X, 10

L.S.S. P.K-as

Baltimore, Md. 19, X, '10.

New York City 11 XI, 10.

LSS. Centro Sekretorius A.Purvis.

Remkime L. S. Sąjungą.

LSS. 59-ta kuopa savo susirinkime, laikytame 5 d. Lapkričio 1910 m., visapusiškai apkalbėjus Sąjungos finansišką stovį ir remianties drgės M.M. Račiūtės atsišaukimu, tilpusiu «Kovos» N.41, kuri nurodė S-gos finansišką nusilpnėjimą ir kviesdama narius pricidėti su aukomis dėl sustiprinimo Sąjungos izdo. Ir pritariant, minėtam atsišaukimui, suauka vom \$4.75. Atmetus 7c. persiuntimo, \$4 68 pasiunčiam «Kovos» administracijai.

Nors drgės M.M. Račiūtės sumanyta, kad kiekvinas narys aukautų po \$1.00, bet aš manau pakaks, jei kiekvienas aukas pagal savo išgalėjimą; kadangi nevienodos sąlygos gyvenimo, tad ir negalima vienodai aukauti.

Daleiskime, kuris uždriba \$15.00 savaitėj, tam lengva yra doleris paaukauti, bet kuris uždriba tik 7-8 dol., tai tokiam labai yra sunku.

Todėl draugai ir draugės!... Prisidėkime prie to švento darbo kuoveikiausiai, paukaukime kiekvienas pagal savo išgalę, mažai mes atjausime, atsiskirdami su keliais centais, o S-gai bus didelė parama, ir umu laiku, išvysime, jos sustiprėjimą.

Kuopos įgaliotas, M.J. Iškauskas.

LSS. V-to Rojono kuopų viršininkams.

Paskutiniu laiku pasirodė didelis apsilaidimas kuopų viršininkų V-tam Rajone. Užėmus man V-to Rajono sekretoriaus vietą, laiks nuo laiko randasi, vienokie, ar kitokie reikalai, kurių atlikimui butinai reikia susirašinėti su kuopoms, (darbas rodo, lengvas, bet kartais pasirodo negalimu atlikti) vis tai pasidėkavojent darbštumui kuopų sekretorių, kurie neturi laiko nė antrašus permaintyti, t. y. prisiųsti savus antrašus į organą, iškur reikalui prisiėjus, butų galima rasti teisingą antrašą.

* T.y. siunčiamas laiškas dėl LSDP. turi būt dėtas ir užlipintas konverte, ant to konverte tur būt parašyta "LSD.P.-jai", o tas konvertas turi būt dėtas į kitą konvertą, ant kurio turi būt mano antrašas ir prisiųstas LSS. C.Sekretoriui.
A.Purvis.

Šiandien paėmęs organą, kur yra kuopų viršininkų antrašai žinoma, priverstas jais naudotis, išsiuntinėti kuopoms laiškus, arba balsavimo blankas, ir tt.. netrukus laiškas sugrįžta atgal, kas reiškia kad tas draugas gyvena ne ten, kur antraštas rodo, arba vėl, praneša visai kokia pašalinė ypata, kad «tas ir tas jau savo laiką atbuvo sekretorium, koks dabartinis socialistų sekretorius, nežinau». Kągi tokiaime atvėjyje turiu daryti? Ir kur jieskoti 1 kuopos (1 kuopa priklauso II-ram rajonui, o ne V-tam Red.) sekretoriaus anrašą? Priverstas esu tą kuopą palikti nuošaliai, kaipo nedalyvaujančią Rajono reikaluose.

Draugai ir draugės, laikas prašalinti tokias netikusias ydas, nes tas negali prie nieko gero mus privesti.

V-to Rajono Sek. J. Grudziński.

AČIŲ

Paskutiniu juo laiku Amerikos draugai, pradėjo išsirašinėti «Rankpelnį» ir tuom sušelpi jį blogame padėjime. Suprantama, sulyginus su kitais laikraščiais, «Rankpelnis» yra mažas, straipsnių ir žinių jame telpa mažai, per ką Amerikos draugų negali ir užganėdinti. Bet draugai tą daro dėlto, kad jiems «Rankpelnis» patinka, kad juos pilnai jis užganėdina kaip ir kiti lietuviški laikraščiai, — draugai tą daro iš solidariskumo, atjausdami savo broliams darbininkams, kurių susiorganizavus saujaalė apie 60 žmonių, kaip tik įstengia ir tokį laikraštuką išleisti. Todėl vardu L.S.S. Did. Brt. C. Komiteto tariau širdingą ačių tiems draugams, kurie ištiesia savo brolišką ranką ir padeda mums varyti tą sunkų darbą.

Draugai! Neuzmirškite ir ant toliaus mus, nes be jūsų pagėbos, sunku mums gyventi. O juk žinote draugai, jeigu «Rankpelnis» apsistotų ėjęs, tai kokį smugį jis padarytų dėl škotijos darbininkų!

Jeigu jūs, draugai, išsirašytumėt «Rankpelnį» į kiekvieną kuopą, tai jums bus visai mažos išlaidos, o musms didelė pašelpa.

Su draugiškais linkėjimais, C. K—to Sekretorius.

V. Paukštys.

Persergėjimas.

Šiuomi parnešame visoms L. S. Sąjungos kuopoms, kad jeigu kur norėtų įstoti į kuopą Jurgis Kėkštas ar A. Unguraitis, kad draugai apsisaugotų tų žmonių. Jurgis Kėkštas yra iškraustęs savo draugų, Brookline, kišenius ir surinkęs 139 dolerius, pabėgo.

Antras A. Unguraitis, taipgi išvaziavo nežinia kur išsivezdamas Sąjungos \$5.40. Taipgi išsivežė ir prenumeratos «Moteris ir Socializmas» keletą dolerių.

LSS. 83 kuopos Sek. P. Repčikas.

Pranešimas Pažjstamiems.

Šiuomi pranešu, kad ilgą laiką buvęs Amerikoje Antanas Kvedera, šiemet Rugsėjo 17 dieną, sutiko nelaimingą mirtį. Jo artimi pažjstami, kas jį pažinojo ir žino jo gyvenimą Amerikoje, malonės pranešti man žinutes žemiau pa-

duotu antrašu, kad galima būtų paduoti spaudon paminėjamą jo gyvenimo

Justinas Kvedera, Počtovaja Stancija Bolšoi Ponemun, Kovenska gub. Russia Lithuania.

Aukos gelbėjimui Federenko.

Męs LSS. 71-mos kuopos draugai, pamatę atsišaukimą «Kovos» N.40, Socialist National Headquarters, nutarėme paaukauti \$3.00 iš kasos ir draugai sudėjo \$1.12. Sykiu \$4.12, meldžia pasiųsti tuos pinigus minėtai partijai.

Sek. A.A. Levickas.

Pinigai yra \$4.12. J. Grinius.

Klaidų atitaisymas.

«Kovos» N46 ant 562 pusl. 2-oje kolumnoj, antroj eilutėj nuo apačios perkeistas žodis: turi būti *susipešė*, o ne «pasielgė».

Kovos N46 ant 561 pusl. antros kolum. paskutinėj eilutėj turi būti L. Najulis, V. Najulūtė, J. Drižiūrė.

Atydai L.S.S. 1-mos kuopos Draugų.

Šiuomi pranešame visiems 1-mos L.S.S. kuopos Philadelphijos draugams, kad nuo šio laiko kuopos susirinkimai bus laikomi du syk ant mėnesio: kas antrą ir ketvirtą nedėdienį kožno mėnesio, Salėje Radikalų Knygyno, 424 Pine st., nuo 1-mos valandos po piet. Pirmasis susirinkimas bus laikytas 27 d. lapkričio (November). Visi draugai maloniai užprašomi lankytis, nes apart daugybės svarbių kuopos ir S-gos reikalų galėsim laikyti ir diskusijas, kas kiekvienam socialistui yra būtinu.

Sek. V. Kairys.

Pranešimas LSS. IIII-to Rajono draugams.

Pagal 15-tos IV-to LSS. Rajono konferencijos, atsibuvusios 24 d. Liepos, 10 m. Pakerson, N. J., perėjusi referendum. 16-ta konferencija turėjo atsibūti antroj dalyj Lapkričio mėn. 1910 metų. Bet dėl negalėjimo gauti svetainės ant to laiko, konferencija atidėta kelioms dienoms vėliaus. Taigi sekanti konferencija atsibus 4 d. Gruodžio 10 m. Po num. 101—3 Grand St. Brooklyn, N. Y., prasidės 10 val. ryte. Todėl kaip jau yra kauptoms pranešta per laiškus, kad prisijūtų delegatus, tad malonės pereigas p ildyti.

Draugiškai LSS. IV-Rajono Sus. Sek. J. Verbyla.

LSS. 32-ros kuopos nariams.

Guodotiniai draugai ir draugės? Privirstas esu dar kartą atkurtoti, tą patį, ką jau nariams gal nusibodo ir skaityt. Bet, kad mus 32-ros kuopos draugai gal neatkreipė atydos, o gal visai nematė «Kovoj», kaip tas mus brangus organas «Kova» šaukia ir neliauja šaukęs prie vienybės, prie broliškos meilės! Prie paskubinimo sutrynimo to baisaus kirmino-galvos kapitalizmo! Kuris vis labyn ir labyn mus kremta! Todėl draugai prie darbo!—nes jau laikas spirte spiria. Kodėl mieli draugai nesilankot ant mėnesinių susirinkimų? Ar jau dvasia taip nupuolus, kad jau nebegalėt ilgiaus kovot prieš savo skriaudėjus? Ar gal mieli draugai maņot, kad jau viską iškovojot, kas jum ir nuvargintai darbininkų klesai yra geistina!

T
nis. J
tieji,
ir 32
mas d
27 die
je p. l
ir tie,
kreips

L
toj, L
cial A
B
ve». I
cijos ir
Yr
gerbian
kys.

Re
1910m.
po pietų
Dra
siklausy
šakų. I
vienas g
mul nan
Tabaro,
Dra

Mal
tinai turi
ris atsibu
Millerio,
Meldi
gerovės o
svarbių o
turite ats
pabaigian
tų, nes ir
rinkimo, i

Labai sm

Šitoje ki
krodėno
laus, dar
nadių ir
rugpjūtė
tos knygy
aptresai,
I. Naujok

Aptureje
glau dži
mo daval

Tatai draugai ir draugės! Šis mano atsiliepiamas bus paskutinis. Jei neatsilankysit ant susirinkimo 32 ros kuopos visi prigulintieji, tai turėsime kuopos čarterį ir turta perduot Rajono komitetui, ir 32 kuopa turės išnykt. Todėl draugai, kuriems rūpi pagerinimas darbininkiškos luomos būvio, visi yra kviečiami atsilankyti 27 dieną November (Lapkričio) 1910 m. ant 10 val. ryte svetainėje p. K. Rudaičio, 193 N. Main st. Pittston, Pa. Taipgi kviečiami ir tie, kurie nori prisirašyti. Pasitikiu, kad draugai 32 kuopos atkreips atydą ant šio straipsnelio.

32 kp. Sekr. P. Kaušius.

Teatras ir Koncertas. So. Chicago, Ill.

LSS. 137 kuopa rengia teatrą ir koncertą, kuris atsibus Subatoj, Lapkričio 26 d. Andrew Koneczny svetainėje, 8801 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

Bus sulošta Apuoko 3-se veiksmuose drama «Kovoja už laisvę». Pradžia 7:30 val. vakare. Po teatro, bus dainos, deklamacijos ir tt.. Įženga 35 ir 25 centai.

Yra tai pirmas teatrališkas perstatymas. Todėl tikimės, kad gerbiamieji So. chicagičiai ir apielinkiniai, skaitlingai jį aplaukys. Komitetas.

Diskusijos.

Rengia LSS. 9-ta kuopa, Wilkes-Barre, Pa. Lapkričio 27 d. 1910m. Salėje Juozo Dėdinskio, 286 Wayallen St. Pradžia 2-ą val. po pietų.

Draugai, teiksitis visi pribūti ir atsivesti daugiau žmonių pasiklausyti Bus gvildenama svarbus klausimai iš visokių mokslo šakų. Prie to, minėtoji salė randasi ir knygynas, kuriame kiekvienas gali gauti kokių tik nori knygų pasiskaitymui bei parsinešimui namon. Reikalaujami knygų, visados kreipkitės prie Vlodo Tabaro, kuopos knygiaus.

Draugai, nepamirškite tokio svarbaus dalyko.

K. Demikis.

LSS. 83-čios kuopos draugams.

Malonus draugai! Šiuomi pranešu visiems draugams, jog būtinai turim visi susirinkti, ant sekančio mėnesinio susirinkimo, kuris atsibus Pėtuyčio 2 d. Gruodžio 7:30 val. vakare, Svetainėj A. Millerio, 27 Hudson Ave. Brooklyn, N. Y.

Meldžiu nepraleisti to brangaus laiko, kurie trokštāt laisvės ir gerovės darbininkams; visi privalot atsilankyti, nes turim daug svarbių dalykų S-gos ir 83-čios kuopos reikaluose, ir skolingieji, turite atsisteisti, kuopai užsitraukusias savo mėnesines mokestis pabaigiant šiuos metus idant nepasiliktumēm skolingi ant kitų metų, nes ir S-gai pinigai reikalingi, tad nepamirškite ateit ant susirinkimo, ir po draug atsiveskite naujų narių prisirašymui.

Org. K. R-čko.

Labai smagu skaityt «BALTRAMIEJAUS NAKTIS».

Šitoje knygoje atrasi daugiau juokų nekaip dešimtyje juokdaringuose laikraščiuose per 10 metų, daugiau patiekos ne kaip išgeriant 10 bačkų alaus, daugiau gerų rodų, persergerimų, ne kaip visuose senmergių gyvenaščių ir davatkų leistruose ir daugiau smagus pakutenimo, ne kaip per rugpjūtį ant šaldnių vakare klerikai su merginoms ir tt. Jeigu neturi tos knygos, tai nelauk ne mensesio, ne dienos, bet tuojau pasluskie 75c., o apturesi, adresuojant:

J. Naujokas, 120 Grand str., Brooklyn, N.Y

Apturejės tą knygą tuojau patogiai atsiesk ir skaitydamas ją tu esi daugiau džiaugsmo, ne kaip už 75 dol. radęs, daugiau karšėlo, negu klebonas nuo davatkos.

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS.

Mēs bandome pasiulyti Jums ypatingą pasiūlymą, kad jus pradėtumet pirkinėti nuo mus. Mēs pasiulome jums 14 karatų čysto aukso (filled) laikrodėlių už \$5.25, niekados pirmiau už tiek neparduodama, nes kiti ima \$15.00. Ant laikrodžių mūsų dykai išrežisime žodžius „Remembrance of America“ (atmintis iš Amerikos). Dvigubai lukštai puikiai padirbti, 14 karatų [filled] čysto aukso, intalysiti su brangiais akmenais, turi patentuotą regulatorių, gerai pritaikintus nikeliuotus vidurius, rankenuke užsukamas ir nustatomas, laiką laiko labai gerai. Gvarantuotas ant 10 metų.

Mēs žinome, kad kaip tik gausite šią laikrodėlių, jis jums butinai patiks; jūs pasakosite savo draugams, kaip pigiai jums pasisekė jį įgyti, ir jie taip pat norės tokį.

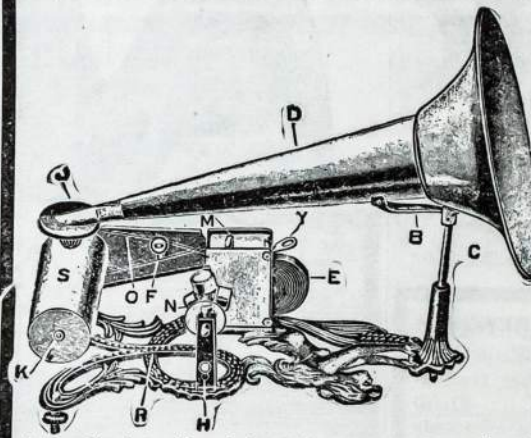
Šią ypatingą pasiūlymą mūsų darome tik tai visai trumpam laikui. Dykai išrežisime tuos žodžius tik tai, kol šis pardavimas tęsis.

Talgi pasikubinkite siųsti apsteliavimus tuojau. Slūskite mums su laišku 25c markėmis, kitus gi 5.00 dol. užmokesite ekspreso agentui, kur jūs galesite ir laikrodėlių apžiūrėti. Bet jeigu geriau velijate atsiųsti visą sumą 5.25 drauge su apsteliavimu, mūsų paslūsime seninį kalendorių dykai. Atminkite, kad mūsų vardas yra užtikrinimu, talgi neatideliokite.

Reikalaujame agentų pardavinėti atliekama-me laike.

COMMERCIAL WATCH CO. 194 West Broadway, Dept. 84 New York, N.Y.

NAUJAUSIAS INPORTUOTAS FONOGRAFAS DYKAI!

Bus duotas kiekvienam, kas nu-pirks pas mus Ru-sisko tabako už \$6 Niekas nuo jūsų daugiau nereika laujame, tik kad patartumėte savo draugams pirkti iš mūsų firmos tabaką. Fonografas yra padarytas iš geriausio metalo, turi didelę nikelinę truošą ir labai gerai skamba. Turėdami mūsų Fonografa galite surengti namie puikų muzikos koncertą. Užsukite tik mašinėle, uždėsite volūką ir galėsite iš-girsti gražiausias tautiškas, darbininkiškas ir kitokias dainas, ištraukas iš operų ir operėlių, žaidimą visokių instrumentų, pavienių ir orkestrų. Klausant tą viską bus malonu ne tik jums ir jūsų šeimynai, bet ir jūsų pažyistamiems ir kalmynams. Mūsų Fonografas yra geriausias, koks tik dabar gali būti. Už tokį Fonografa užmokėtumet mažiausiai 12 dol. Mēs duodame jums tą fonografa suvis dykai. Prisiūskite tik 50c markēm ir mēs atsiūsim jums geriausio Rusiško Tabako už \$6 ir tą Fonografa drauge su volėlais ir nurodymais kaip reikia apsielti. Apturėję tal per Express, užmokesite likusius 5.50.

Namie galite išbandyti mūsų Fonografa, o jeigu jums jis nepatiks, tal galite sugražīt mums tabaką ir Fonografa, o mēs sugražīsim jums visus įmokėtus pinigus. Ši dovana yra suprantama ir puiki, nėra čia jokios rizikos, talgi naudokitės, pamatysite kad būsite užgėndinti. Pasarga: prašome neulyginti mūsų firmą su kitom.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO. 111-115 E. 7th st. New York, N.Y. Dept. P.

Sąjungiečių atydai.

«Kovos» Redakcija atsiskakė patalpinti 1-mos kp. Komisijos pranešimą apkaltinime jo paties, t.y. redaktoriaus, todėl tas paaiškinimas tilps sekančiame «Kovos» nr. apskelbimų skyriuje. LSS. 1 kp. Įgaliota Komisija.

**23 AKMENAIS
"RAILROAD"
LAIKRODĖLIS.**

Ausuke užsukamas ir užstatomas, vyrams ar moterims Aukso dengtas, gvarantuotas 20 metų. Lukštai abi pusės uždaromi, gražiai engraviruoti. Absoliutiškai, tel singai laiko laika, specialiai vartojamas per tarnaujančius prie geležinkelių, ir per nuolat keliančius. Pasiūsiame vyriską ar moterišką laikrodėlį, gavę pareikalavimą ir antrąsą per C.O.D., leidžiame išsugzemuoti ir užmokėti tik \$5.75 ekspreisu. Jei rasite netinkantį, sugrąžinkite. Atmink, kad tu gal už panašų laikrodėlį užmokėti \$35.00, jei jį tau siulytų pirkti iš kalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mes duodame 14 karato pasaukuotą rėžėlį su brelio ku dykal. **EXCELSIOR WATCH CO** 908 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506 A.
Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.
Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikalbėti rusiškai ir lenkiškai.

**DR. RICHTER'S
"PAIN-
EXPELLER"**

Prie išsisukimo, Sudurdimo, Perimtu muskulu, Skausmu Romatizmo, Neuralgijos ir panašiu kančiu niekas taip greit nepamašina, kaip sutepimas su **Pain Expelleru**.
Gaujami vagonė ap-
tikose us 25 ir 50c.
F. Ad. Richter & Co
215 PEARL ST.
NEW YORK
Tėmykit
ant Ankerio
ženkle ap-
saugojimo.

NAMINE MOKYKLA
Gramatika angliskos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta)..... \$1.00
Valkų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
Naujas Būdas mokintis rašyti be mokinio 10c.
Aritmetika mokinimuisi rokundų su pav. (apdaryta).... 35c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu:
P. Mikolainis
Box 62 New York City

Jei tu nori apsaugoti nuo Reumatizmo, tai naudok
Giles Aptiekoriaus «Elixir»
Gyduolės prekioja tik 50c.
Gaujamos:
S.E. Cor. 2nd & Federal sts., ir S.W. Cor. 2nd & Wharton sts. Philada., Pa.

**Rusiškai-Amerikoniška
LINIJA**

Vienatine be persedimo tarp Amerikos ir liepojaus (Rusija).
[Russian American Mail Steamers]

Ruski pačtavi laivai išeina:

Vardas	iš Liepojaus	iš New Yorko
KURSK	Gruodžio 17, 1910	Lapkr. 19, 1910
BIRMA	" 19, "	Gruod. 10, "
ROSSIA	Gruodžio 3, "	" 24, "
KURSK	" 17, "	Sausio 7, 1911
BIRMA	Sausio 3, 1911	" 21, "

Prekės laivakorėjų (šipkorėjų):

Roterdamą	Liepoją
\$31.00 - III klasos	\$38.00
\$33.00 - III pagerinta klasa	\$40.00
\$43.00 - II klasa B	\$50.00
\$50.00 - II klasa A	\$60.00

Iš Liepojaus į New Yorką:
III Kl. 43.50. II Kl. 57.50
I Kl. 62.50 III Kl. pasaž. Pagalvės \$4.00
Reikalaujant smulkesnių informacijų, kreipkitės prie vyriausio perdėtinio laivų Linijos:
A. E. Johnson & Co.
Gen. Pass. Agent
27 Broadway New York.

**Carsinkities
„KOVOJE“**

**Draugai SKAITYKIT IR
PLATINKIT „Kova“!**

M. Rosenbaum,
SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikiety.
Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valetijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

**JAUNI VYRAI
SENI VYRAI
VIDURAMŽINI VYRAI**

Vyrai kurie žada apsivesti— vyrai ligoti— vyrai kurie budamė neprotingi dasileida perviršumą— vyrai nusilpnei, nerviški, sunaikinti ir kurie sulaukie amžio, katram negale pynai nauduoti priimnuma gamtos.— **vysi tie vyrai tur pareikalauti viena iš tuo knygu.** Ta knyga pasakis keip vyrai sunaikin sava sveikata, keip jie igauja ligas ir kodiel jie netur apsivesti budame tame padeime. Ta knyga teip-gi pasakis suprantamoje kalboje keip vyrai kurie tur **Užnuodijima kraujo, arba syfill, Triperl, arba gonorrhoea, Nusilpnelma, Abeln** pragalšti špeku, Pragalšti gyvybes, skytimo, Naktinius nubegimus, Rheumatizma, Organiškas ligas, Pylva, Kepenu, Pustles ir Inkštu ligas, gali but galiutinai išgydyti sava nuomusė, privatnai ir slapta, su mažais kaštais.

**50,000
KNYGU
DYKAI DIEL VYRU.**

Tukstančiai vyru atgava sava tobulą sveikatą, spēkas ir stiprumą per pagelbą tuos knygos. Ji ira krautuvc žinios ir talpina šiam tylkrus slaptibes, kurios vyras turi žinoti. Netrotikiet sava piningu mokiedami už prastus, bevertės, vaistus iki kolaik neperskaitisti šitą knyga Ji pasakis kodiel jus kentėti ir keip galet galiutinai išgydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama **VYSAI DYKAL** Męs užmokam ir pačta. Išrašik aiškeie sava vardą, pavardę ir adresą ant šio kupona ir išsiusk ji mums šendena.
Kuponas dykai gautos knygos.
Siusk ji šendena.
DR. JOS. LISTER & CO.
L. 303, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užinteresuotas jusu pasiuliminui dykai siunstos knygos ir norėčiau, jog jus išsiustumet man vieną iš tuo knygu.
Vardas ir pavardė.....
Adresas.....
Stejtas.....

P
LIT
[
18
Nr.
J. B. A
" Purvi
Pusku
Smelst
N. Sma
J. Grin
Birman
J. B. S.
LAIŠK
KOBES
SAJUN
garet
Didel
liudij
tikru
The A
T
111 Fifth A